

Občasník

Jaro 2002

Veselé Velikonoce!

Obsah

Benčmarking jako filosofie Isolit-Bravo, spol. s r. o.	2	Smích skutečně léčí.....	13
Zprávy z televizních novin na vlastní kůži	2	Můj „odpočinek“ v Isolitu	13
Naše firma subdodavatelem roku 2001	3	Sportovní klub RESPONSE	14
Zpráva o plnění cílů ochrany životního prostředí	3	Několik zajímavých výsledů a faktů z obchodní divize D5 za rok 2001	15
BOOP – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	4	Přímolisovací nástroje od Wöhner – zajímavé technické řešení	15
Cesta do zaměstnání	5	Co přinese tento rok	16
V mysliveckém kruhu	5	Pod vlajkou – pěti kruhy	16
EURO – Může to být časovaná bomba?	6	Najímáme si vrtulníky	16
Občas je dobré slyšet	6	Pracovní výhledy	17
Budoucnost firmy Isolit-Bravo na světovém trhu	7	Výroba forem trochu jinak	18
Isolit-Bravo volí průhlednost	8	Zdravotní pojišťovny v péči o klienta	18
Stravování ve firmě Isolit-Bravo, spol. s r. o.	8	Sedmý den – římejk	19
Investice ve výstavbě firmy v roce 2002	9	Z deníku	22
Zhodnocení cílů jakosti za rok 2001	9	Moudrosti slavných	22
Mongolští pracovníci v Jablonném nad Orlicí	10	Křížovka	23
Poznámky z Mongolska	10	Jarní výprodej firemní prodejny BRAVO Jablonné n. O. od 1. 3. do 30. 4. 2002	24
Olympiáda	10	Soutěž o nejlepší článek	24
Kouzelný svět Harryho Pottera	11		
Spolupráce v oblasti životního pojištění a penzijního připojištění	11		
Když vás bolí záda	12		

Benčmarking jako filosofie Isolit-Bravo, spol. s r. o.

Kvido Stepanek sets benchmarking as the core philosophy of Isolit-Bravo company. "Ever better and more efficiently!" this is the motto of this company.

Jak už jsem napsal jednou v článku Čeklist na rok 2000, anglická slova zaplavují svět i češtinu. Než by někdo nabíral dech a říkal „kontrolní položkový seznam“ a koneckonců by mu ten druhý stejně nerozuměl, řekne raději „čeklist“ a hned se ví, o co jde. V případě benčmarkingu by to bylo ještě delší. Muselo by se vysvětlit, že je to tak, jako když si ve volné chvíli zacvičíte s tak těžkou činkou, že ji na lavičce vytlačíte jenom do určité výšky. Na té výšce si uděláte čárku a řeknete si: „No, teda, není to možná úplně špatné, ale příště to musí být lepší!“ A pro jistotu si hned uděláte druhou čárku výš, než je ta dnešní a řeknete si: „Tak a po tuhle čárku tu zatracenou činku vytlačím příště!“ A do příště ale také posilujete a cvičíte, abyste skutečně dokázali, co jste si slíbili.

Tak to je tedy ten původní benčmarking, který dnes používáme v mnoha dalších činnostech.

Myslíš si, že máš dnes kolem stroje pořádek? Žes toho udělal v práci dnes dost? Že ti jako mistrovi směna pěkně klapala? Žes jako manažer sehnal dobrou zakázku? Nu dobrá, to je vynikající... Nezapomeň si ale udělat čárku na příště o kousek výš!

Celkem po právu se při četbě těchto dvou odstavčků dostaví u některých prvotní odmítavá reakce: Proč pořád víc, dále a lépe? Kdy už ten chlap toho bude mít jednou dost? Neměl by se radši uklidnit?!

Jsem přesvědčen, že ne. Že by se ten chlap uklidnit neměl. Že naopak, mnohdy nedokáže a spolu s ním všichni ostatní, posunout tu čárku až tam, kam by bylo skutečně potřeba. Pro podporu svého názoru nemusím chodit daleko. Celý vesmír je systém dynamický, vyvíjí se, je v pohybu. Stromy rostou, košatí, padají a nahrazují je nové. Lidé se učí, zdokonalují se a poté zase stárnou a umírají. Nic nezůstává ve své momentální podobě, vše se mění. Změna, která probíhá, může mít pouze dva směry: 1) rozvoj = k lepšímu, (nebo) 2) degradace = k horšímu. Udržování stálého, neměnného stavu není v přírodě známo. Také v lidské společnosti je příkladů více než dost, vezměme například takový dějepis. Jak jen je možné, že už ve starém Řecku existovaly vysoce rozvinuté demokracie, od kterých bychom se mohli učit? Takový Perikles se Sokratesem by naše dnešní poslance přetrumfovali na celé čáře po dvou minutách projevu. Jakkpak je to jen možné, že se řecké demokracie dále nerozvíjely, ale že je přemohli – tenkrát

Zprávy z televizních novin na vlastní kůži

Lubos Bednar tells his own experience with one snow storm of this winter on the road.

ještě barbarští – Římané? A proč jen ti Římané, kteří od Řeků přežili, co mohli, namísto trvalého rozvoje prohráli na celé čáře s tehdy barbarskými Germány? A Egypťané, Peršané, Indové, Mayové a celá dlouhá řada starých národů? Dnes jsou v nejlepším případě rozvojovými zeměmi a čekají na pomoc nebo už rovnou radši vůbec zanikly.

Odpověď je, jako všechny zdánlivě strašně složité věci, překvapivě jednoduchá: Zapomněli na benčmarking! Zapomněli cvičit a kreslit si na lavičku tužkou čárku vždycky o kousek dál... Vlastně, možná, že tak docela nezapomněli. Oni ten benčmarking měli, i když mu říkali jinak. Znali ho, měli ho, jenom lidé si řekli: „Na co? Zavřeme těch pár chlápků, co nám to svými řečmi kazí, hezky do chládku, ať se uklidní. Ať nám dají konečně pokoj...“

A situace se opakovala a opakovala, kam až lidské dějiny sahají. Bez nadsázky lze říci, že mnoho národů přežilo tisíc let problémů a nedostatků, ale žádný nepřežil sto let blahobytu. Asi jsem teď některé dopálil - o jakém že to blahobytu mluvím? Oni na tom nejsou finančně tak, jako já! No, mluvím o tom, že ať si říká kdo chce co chce, jeden každý z nás se má dnes po všech stránkách podstatně lépe, než se měl za socialismu. Mluvím o reálných výdělcích, o nabídce zboží, o účtě k člověku jako svébytné bytosti, o svobodě, o cestování, zkrátka o čemkoli. Naše firma je přitom pilotním podnikem zlepšování životní úrovně a pracovních podmínek. Vezměme třeba jen průměrné výdělky u nás a v okolí:

Kde	r. 2000	1. pol. 2001	Celý rok 2001
ČR	13 491	14 018	14 370
Pardubicko	11 657	12 124	12 630
Ústeckoorlicko	11 550	11 740	11 940
Isolit-Bravo	12 630	13 900	14 700

A to je správné a tak to má být! Nenarodili jsme se proto, abychom trpěli a strádali, ale abychom se jako svobodné bytosti zdokonalovali. Jen v tom je problém, že rovnovážný stav tento vesmír nezná. Můžeš jen padat do propasti nebo stoupat k nebi. Je na každém z nás, co si vybere a zmíněný respekt k svobodné lidské bytosti musí být až do úplného konce i v tomto. Je možné přesvědčovat, argumentovat, nutit ale nelze. Naštěstí ale podnik také není řecká demokracie a není nutné ani prakticky proveditelné hlasovat o cestě do propasti nebo vzhůru. Je možné tedy říci: „Tohle je asi tak nástin filosofie této firmy. Bude se strašně rádi, pokud se s ní dokážete jakžtakž ztotožnit. A kdyby ne, kdybyste se za žádnou cenu zdokonalovat nechtěli, bude nám to fakt upřímně líto a budeme z toho velmi smutní, ale dost možná Vám bude lépe někde jinde, kde po Vás to neustále zlepšování chtít nebudou...“

Ing. Kvido Štěpánek

Možná jste v televizních novinách viděli zprávu, že se Lanškroun v noci z 1. na 2. ledna stal nedostupný kvůli sněžení a vánici, která zavála všechny přístupové cesty. Mohu to potvrdit. Na vlastní kůži jsem zažil, co to je zapadnout v závějích.

První měla potíže švagrova přítelkyně. Zapadla s autem na „Mariáně“, tak jsme ji jeli v deset večer vytáhnout. Nepodařilo se to ani s pomocí traktoru Po několika hodi-

nách jsme snažení vzdali a rozhodli se projet přes Nepomuk a zavolat pomoc. Jenže jsme zapadli do závěje asi dva kilometry od Lanškrouna a za námi ještě další dva vozy. Měli jsme tři mobily, ale všechny se díky zákonu schválnosti vybily. Z posledních zbytků baterie jednoho z nich se nám podařilo zavolat silničáře. Dorazil za další hodinu a než prohrnul cestu a vytáhl nás, silnice se za ním prakticky zavřela. Úspěšně jsme projeli několika dalšími závějemi a mnohokrát jsem trnul, že jsme zapadli znovu. Silničář pomohl dostat ze závěje i traktor a auto přítelkyně, které nakonec zůstalo v Čermé. Domů ke švagrovi jsme se dostali kolem třetí ráno.

Po krátkém odpočinku jsme se vydali znovu na cestu, já domů a švagr pro auto. Na Nepomuku byla silnice uzavřena, takže jsem ho odvezl zpět do Třešňovce a sám jel domů přes Českou Třebovou. Z počátku cesta vypadala dobře, ale

za železničním mostem v Rudolticích se najednou auto, které jelo několik metrů přede mnou, ztratilo ze silnice. Vyděšený z nočních zážitků jsem hned zastavil a přemýšlel, jestli se nemám raději vrátit. Když ale vánice zmírnila a kolem projela další dvě auta, vyrazil jsem za nimi. Prohrnutou jednou stranou silnice jsme se dostali do další vesnice, kde jsem konečně dostal odpověď na otázku, která mě trápila celou cestu: „Co když pojede někdo proti mně?“ Ve vesnici stála v protisměru kolona aut v čele s autobusem a čekali na silničáře. Neříkám, že zbytek cesty byl procházkou různým sadem, ale to nejhorší jsem měl za sebou. Cesta z Lanškrouna do Jablonného mi trvala tři hodiny.

Když se člověk dívá v televizi na všelijaké živelné pohromy, říká si, že je to něco hrozného. S osobním prožitkem se to ale vůbec nedá srovnávat.

Luboš Bednář

Naše firma subdodavatelem roku 2001

Petr Bodlak informs on Czech invest Twinning program, in which Isolit-Bravo wan the first position and was awarded personally by Czech ministr of industry.

V loňském roce se naše firma zapojila do Programu na podporu českých subdodavatelů, který realizuje CzechInvest ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu. Program spočívá v partnerské spolupráci s malými a středně velkými českými společnostmi zaměřené na podporu dodavatelů, aby dokázali splnit špičkové požadavky nadnárodních společností jako jsou například firmy Bosch, Celestica, Flextronics, Matsushita, Philips a Siemens.

V kategorii „Nejlepší společnost z Twinning programu“ se naše firma v konkurenci 45 společností umístila na vynikajícím **1. místě**. Toto ocenění jsme přijali při slavnostním vyhlášení výsledků z rukou ministra průmyslu a obchodu Miroslava Grégra.

Zpráva o plnění cílů ochrany životního prostředí

Josef Rubes evaluates fulfilling of ecological tasks ISO14001 at our company.

Pro rok 2001 bylo v naší organizaci vyhlášeno osm cílů ochrany životního prostředí.

Úkol snížit spotřebu elektrické energie o 2 procenta lze považovat za splněný. S nárůstem výroby sice vzrostla spotřeba elektrické energie, a to o celých 30 procent, ale spotřeba energie na jednotku tržeb klesla o 6 procent. Dobrého výsledku bylo dosaženo zejména nárůstem objemu vý-

V této kategorii byly firmy posuzovány podle čtyř kritérií. A to jednak podle skóre, které získaly na základě sebehodnocení, dále podle kvality svého akčního plánu, dle schopností a potenciálu k uspokojení požadavků nadnárodních firem a na základě výsledků obchodních prověrek prováděných firmou KPMG za asistence CzechInvestu a zahraničních konzultantů.

Co pro nás tento úspěch znamená?

1. Vynikající reklamu a propagaci naší firmy především mezi zahraničními investory, kteří již v České republice působí a nebo zde teprve chtějí investovat. To by nám v konečném důsledku mělo přinést nové zákazníky.

2. Další podporu ze strany CzechInvestu – bude pro nás jmenován mentorský tým složený z odborníků Evropské unie a místního českého konzultanta. Ti nám pomohou především s konkrétními úkoly vedoucími k rozšíření našeho zákaznického portfolia

O konkrétních výsledcích této podpory Vás budu na stránkách tohoto časopisu průběžně informovat.

Dovolte mi ještě jednu osobní poznámku. Byl to opravdu skvělý pocit slyšet jméno naší firmy na **prvním** místě.

Petr Bodlák

roby a výměnou starých lisů v lisovně plastů za lisy s nižší energetickou náročností.

I další úkoly na snížení energií byly splněny. Spotřebu vody se podařilo snížit o 1 276 m³, to je o 22 procent. Spotřeba zemního plynu byla snížena o 6 712 m³, tj. o 17 procent. Úspory jsme dosáhli zavedením více než čtyřiceti racionalizačních opatření a důsledným využíváním tepelných čerpadel o celkovém výkonu 260 kW.

Rovněž úkoly uložené k zlepšení pracovního prostředí na pracovištích a zlepšení vzhledu firmy byly splněny.

Naopak nemůžeme být spokojeni s plněním úkolu zlepšit pořádek na pracovištích a rychlostí zavádění evropských standardů v oblasti bezpečnosti práce – ISO 8801. Tyto úkoly byly plněny pouze částečně.

Ing. Josef Rubes

BOOP – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Jan Kodytek informs on safety of labour development in our company.

Původní záměr, aby v naší firmě proběhla certifikace na systém řízení a ochrany zdraví při práci podle evropských norem, se nepodařilo z objektivních důvodů do konce roku 2001 uskutečnit. Tento úkol přechází proto do roku 2002.

Provedení kategorizace pracovního prostředí ze strany Okresní hygienické stanice nebylo k dnešnímu dni vyhodnoceno. Toto je jeden z potřebných podkladů pro další postup při vytváření dokumentů pro získání certifikace.

A co se zatím podařilo. Ke konci roku, 3. 12. 2001, byla schválena a vydána Organizační směrnice OS – 46/4-1 „Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků“. Je v zájmu každého zaměstnance, aby se s touto Směrnicí podrobně seznámil a své nároky na ochranné pracovní prostředky uplatnil. Přidělené prostředky je samozřejmě povinen nosit a používat.

V nejbližší době bude vydána Metodická příručka „Pracovní úrazy“. Zároveň byl v těchto dnech na jednotlivé divize předán k prostudování, posouzení a doplnění návrh Organizační směrnice „Povinnosti na úseku bezpečnosti práce“. Věřím, že se všichni odpovědní pracovníci svými připomínkami aktivně zapojí do tvorby této Směrnice.

Dále bych se chtěl ve svém příspěvku zmínit o úrazovosti za poslední čtvrtletí roku 2001 a za první dva měsíce roku 2002. Celkem došlo k 6 pracovním úrazům a jejich rozbor je uveden v následující tabulce.

Divize	Název střediska	Úraz	Zdroj úrazu	Popis příčiny úrazu
141	lisovna	výron u 3 prstů na pravé noze	Břemena (materiál, předměty přemísťované nebo jinak manipulované) – úrazy břemeny	Chybějící (nepřidělené), nedostatečné nebo nevhodné osobní ochranné pracovní prostředky
342	montáž	tržná rána na palci pravé ruky	Zvláštní stroje polygrafické, kancelářské, zdravotnické, statické a jiné neurčené stroje	Používání nebezpečných postupů nebo způsobů práce včetně jednání bez oprávnění, proti zákazu
141	lisovna	fraktura na palci pravé nohy	Ostatní materiál (mimo zn. 48), předměty, výrobky, zařízení – pád předmětů	Nepoužívání (nesprávné používání) předepsaných a přidělených osobních ochranných pracovních prostředků
341	kovovýroba	řezná rána na levé ruce	Materiál, předměty – působení ostrými hranami, vyčnívajícími hroty apod. při různé manipulaci	Nedostatky osob. předpokladů k řádnému pracovnímu výkonu (chybí těl. předpoklady, nedostatky) a riziko práce
461	údržba	tržná rána na palci levé ruky	Pomocné ruční nářadí (náčiní) bicí, utahovací, přidržovací, spájecí a svařovací, čistící...	Nedostatky osob. předpokladů k řádnému pracovnímu výkonu (chybí těl. předpoklady, nedostatky) a riziko práce
341	kovovýroba	tiskopis „Záznam o úrazu“ byl zaslán zaměstnavateli a kopie nebyla k dispozici		

Jak vyplývá z výše uvedené tabulky, ale i z předešlých rozborů úrazovosti zveřejněných v našem občasníku, nejrizikovější místa z hlediska pracovních úrazů je lisovna a kovovýroba. Na těchto pracovištích je proto nutné, aby vedoucí pracovníci, ale i samotní zaměstnanci, dbali na dodržování pracovních postupů a používání ochranných pracovních prostředků. I proto firma pořídila velký soubor ČSN, týkajících se bezpečnosti práce, který bude postupně k dispozici u vedoucích pracovníků divizí.

Na závěr snad jen tolik. Pokud už dojde k pracovnímu úrazu, je povinností vedoucího pracovníka neodkladně, nejdéle však do tří dnů, vyplnit nový tiskopis „Záznam o úrazu“.

Věřím, že ve spolupráci s Vámi všemi se podaří záměr zavedení evropské normy v oblasti bezpečnosti práce zdárně realizovat a uvést do praxe. Vždyť zdraví a život je to nejcennější co máme.

Mgr. Jan Kodytek
energetik a preventista

Cesta do zaměstnání

Patřím mezi zaměstnance, kteří denně jezdí do práce autem. Jízda autem mi nedělá problémy, řidičem jsem už více než třicet let. Cestu z Čermné do Jablonného a zpět mám dobře vyjetou a překvapují mě jen neukáznění řidiči, kteří si na silnici léčí své komplexy bezohlednou jízdou. Cesta mi obvykle trvá 10–15 minut, to ale neplatilo v měsíci lednu. Zima nás letos překvapila větší nadílkou sněhu, na kterou jsme nebyli zvyklí. Silnice z Čermné do Jablonného patříla mezi špatně udržované.

Ve svém článku se chci s vámi podělit o své zážitky z jedné cesty. Vyjždím za tmy z garáže, auto se přes noc vysušilo, povolila námraza a mám dobrý výhled. Dostávám se bez problémů na silnici, i když musím překonat menší sněhovou bariéru, na odhazování už není čas. Na silnici jsou vyjeté tři hluboké koleje, ze kterých se těžko vyjždí a na povrchu jsou zledovatělé. Snažím se rozjet, ale v předu je blikající světlo – cyklista. Při předjíždění mám strach, že mi spadne pod auto, naštěstí vše dopadá dobře. Přes Čermnou jedu opatrně, potkávám se s chodci, známe se, s některými se zdravím a vzájemně se ohleduplně vyhýbáme. Vyjždím z Čermné a bojím se přidat, musím potkat autobus a vyhýbání v kolejkách bude problém. Autobus už je vidět, najíždím ke kraji a zastavuji, řidič opatrně projíždí, pak následuje pekař, tentokrát najel ke krajnici on a já můžu pohodlně projet. Vyjždím z lesa a přede mnou je otevřená silnice až do Verměřovic. Obvykle zde jedu na pátý rychlostní stupeň, dnes mám zařazenou trojku a jedu pomalu a dívám se na místa s hlubokými kolejkami a nabouranými sněhovými mantinely, které vznikly při vyhý-

bání nebo při smyku. Mám zde svůj zásek i já. Tentokrát jsem projel bez větších problémů, přes Verměřovice zvyšuji rychlost, abych vyjel kolem hřbitova a hlavně nikoho nepotkat – vyšlo to! Už jsem v lese, tady je silnice v lepším stavu. Za chvíli jsem v Jablonném a parkuji u firmy. Na parkovišti je dnes dostatek místa, řidičů ubývá.

Během pracovního dne ani nevnímám, že se obloha zatáhla a padá sníh. To zjišťuji, až když přicházím k autu, sníh je mokrá a bude klouzat. Jedu pomalu a blížím se ke křižovatce na Bystřec a přede mnou je první stoupání. Zdály vidím blikající světla, musím zastavit a zapínám také signální světla, předem mnou je cisterna a před ní souprava (nákladní auto s vlekem), která nemůže zdolat stoupání. Vystupuji z auta, ale už mi jde naproti řidič cisterny a oznamuje, že mi ukáže a pomůže, abych mohl bezpečně kolem projet. Tak se za jeho pomoci dostávám na kopec, pomalu se sklouzávám dolů. A opět zastavuji, nahoru nemůže vyjet autobus, řidič jej rovná ke kraji a kolona osobních aut může pomalu projet. Po hodině přijíždím domů a nejsem naštvaný. Naopak jsem rád, že na silnici potkávám lidi, kteří si dokážou pomoci, vystrkat se ze závěje, včas a ohleduplně se vyhnout.

Oteplilo se, sníh rychle stál a na silnici se opět objevují řidiči, kteří nerespektují slušné chování, ohrožují ostatní. Kde se vzali? Asi opravili svá nabouraná auta po prvním sněhu a nebo chtějí dohnat svoji měsíční absenci na silnici.

Přál bych si, aby tato ohleduplnost řidičů platila po celý rok a nejenom v případech kalamit a sněhových vánic.

Znovu začal padat sníh, budu potkávat zase jenom slušné řidiče??

Ing. Bláha

V mysliveckém kruhu

Dasa Dvorackova describes her experience with an evening meeting of hunters.

Jednoho zimního a přitom aprílového odpoledne mi bylo dopřáno příjemné posezení v kruhu myslivců a jejich blízkých. Vše bylo odstartováno okolo druhé odpoledne příjezdem menšího autobusu, místními zvaného Esmeralda. Hned na první pohled jsem pochopila, proč ten název. Byl jasně zelený a pěkně naleštěný. Naštěstí ho ovládal zkušený řidič, který nás dovezl do hospůdky Na rychtě nedaleko Hanušovic, kde se konala myslivecká výroční schůze.

Po skončení pro mne ne moc zajímavého shrnutí hospodaření za uplynulý rok byli vyhlášeni nejlepší střelci škodné a lovci spárkaté zvěře. Moc se mi líbilo pasování mladých myslivců na lovce vysoké zvěře. Ten šťastný poklekl a položením meče na rameno mu bylo přáno hodně loveckých úspěchů. Po splnění všech vytyčených bodů schůze se podávala teplá večeře. Oproti mým očekáváním to nebyly srnčí medailonky ani pečínka z divočáka, ale přírodní kuřecí prsíčka. Byly výborné a navíc mě přitom-

ní utěšili, že nás v pozdějších hodinách čekají zabijačkové pochoutky. A opravdu. Netrvalo dlouho a na stole bylo z čeho vybírat. K těmto dobrůtkám pánové upjeli pivečko a dámy vychutnávaly lahodnou chuť vína. Nemohli jsme odmítnout ani ochutnávku řeckého koňaku. Pokud takovýto mok popjeli kdysi námořníci, neměli se věru špatně. A protože myslivci vědí, jak dobře zabavit, oprášila jsem své znalosti tanečních kroků valčíku a polky. Ta mi, přiznám se, dala docela zabrat. Mému partnerovi díky mému umu také! Až na čtyři soukromníky-karbaníky se všichni pozvaní dobře bavili. Byla jsem mile překvapena dobrou náladou a výdrží starší generace. Do tanga snad vložili i svou duši a opravdu si ho vychutnávali. Snad se stáří už ani nebojím... Když už chválím, nesmím opomenout vynikajícího výčepního, který i přesto, že byl na vše sám, rozdával úsměvy a s velkou ochotou plnil naše přání. A přitom jsem si při prvním pohledu na něho vybavila reklamu na Velkopopovického kozla...

Protože se v nejlepší má přestat, těsně před půlnocí jsme se spojili v mašinku a za hlasitého zpěvu a houkání jsme „projeli“ sálem i výčepem na rozloučenou. Vyhrátá Esmeralda nás v pořádku dovezla do našich domovů a já jsem spokojeně před jednou hodinou ranní usínala.

Dagmar Dvořáčková

EURO – Může to být časovaná bomba?

Martin Pisin thinks of the future of Euro.

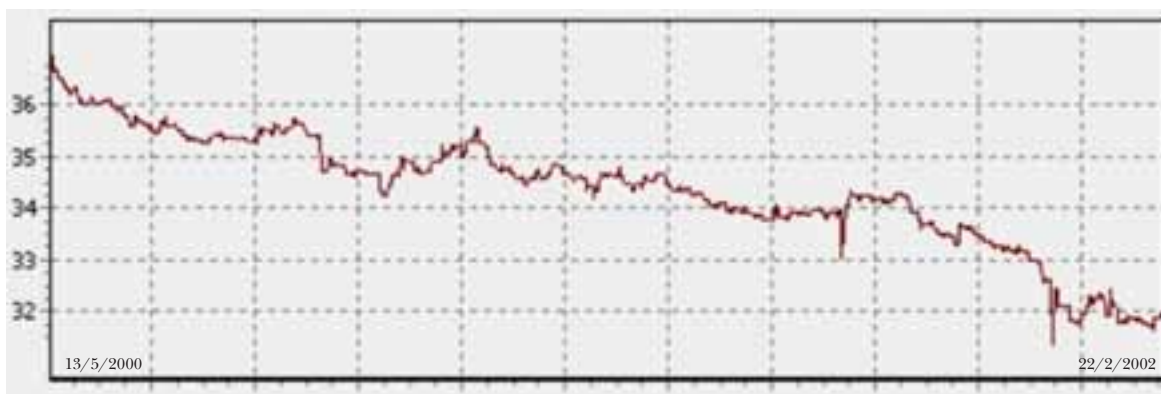
Už delší dobu slyšíme chvalozpěvy našich politiků na Evropskou unii. Zejména strany politického středu propadají přímo fanatickému nadšení. Překonávají se v patolízalských snahách dokázat Evropské unii jak strašně moc stojíme o to, stát se členskou zemí. Zdůrazňují klady, o záporech nemluví. Každý ekonom, novinář nebo filozof,

kteří tvrdí něco jiného je označen za zpátečníka, vyvrhela či přímo škůdce.

Má vůbec tento slepenec, nazývaný Evropskou unií, vůbec nárok na přežití? Slepenec zemí které jsou odlišné historicky, ekonomicky i národním naturelem? Slepenec který místo na solidních ekonomických základech stojí na byrokratickém řízení ve stylu socialistického RVHP?

Těžko říci. Vydalo by to na samostatný článek, či spíše knihu. Ekonomickou sílu a stabilitu však vždy vyjadřuje síla a stabilita národní měny. V případě Unie tedy Eura.

Jeho sílu a stabilitu může věrně vyjádřit například graf kurzu Eura ke koruně.

Vypadá to jak výsledky krachujícího podniku, že? Zde by možná stálo za to projevit soustrast těm kdo uvěřili lákání českých bank a za výhodných podmínek si otevřeli občanský účet v Euro.

Euro však rapidně klesá i vůči jiným měnám než je koruna. Ani jeho pověst v ostatních zemích není nejlepší. Málokterá firma, mimo evropský kontinent, by přistoupila na platbu v Euro. Základem zahraničního obchodu mimo Evropu zůstává stále americký dolar.

A co k tomu říkají odborníci přímo z Evropské unie?

„Marka bude žít dál v euru a euro bude silná měna jako marka,“ oplýval eurojásotem německý ministr financí, jako by si neuvědomil, že za ten necelý rok, co euro už existovalo na euro-papíře a v europočítačích, poklesla jeho hodnota vůči ostatním měnám o čtvrtinu.

(Benjamin Kuras)

„Akorát ještě není jasné, která z blížících se katastrof bude větší: kolaps eura nebo transformace Evropské unie v ekonomický ekvivalent Sovětského svazu,“

(Wilhelm Hanke, frankfurtský profesor ekonomie)

„Evropa dělá největší chybu od deflační politiky 20. let, která zavinila krach burs v roce 1929 a přeměnila její v desetiletí tragédie. Společná měna není pro kontinent žádný jasný přínos, nýbrž časovaná puma.“

(Jean Jacques Rosa, pařížský profesor ekonomie)

Jak je vidět, ne všichni odborníci jsou Evropskou unií a její měnou nadšení tak jako naši politici. A dá se předpokládat, že výše uvedení pánové profesori toho asi o ekonomii vědí více, jak průměrný český politik.

Takže až příště uvidíte na televizní obrazovce třeba pana Špidlu, jak hovoří o integraci s Evropskou unií, zkuste se zamyslet, zda je potřeba vstupovat do unie za každou cenu.

Nemám nic proti myšlence Evropské unie. Ta je dobrá. Pouze způsob jakým začíná fungovat je poněkud zvláštní. Tak zvláštní, že dle mého názoru nemá šanci na ekonomické přežití.

Bohužel historie je věc dlouhodobá, takže na výsledek si počkáme hodně dlouho, řádově v desítkách let. Byl bych rád, kdybych se mýlil, protože případný úpadek Evropské unie nás ovlivní, ať v ní budeme nebo ne.

Ing. Pišín

Občas je dobré slyšet

Petr Liska meditates on equal taxes 15% as proposed by ODS.

Naučili jsme se politiky neposlouchat. Jen občas člověka zvedne ze židle slovíčko či větička, jejíž bohapustá absur-

dita překoná filtr pudu pro uchování zdravého rozumu a pronikne až do mozku. Úsudek, poznamenaný útržkovitým vnímáním, však nakonec může ještě nesmyslnější, než leckterá tvrzení politiků.

Jedním ze zjevných případů unáhlených soudů jsou názory na zavedení rovné daně. Slůvko rovná vyvolává emotivní odmítání principu v domnění, že by všichni platili stejně. Bohatí i chudí. To je ale na hony vzdálené sku-

tečnosti. Rovná daň znamená pouze a jen tolik, že všichni by platili stejné procento z každé vydělané koruny. Z miliónu by státní kasa dostala sto padesát tisíc, z příjmu statisícového pak jen patnáct tisíc. Patnáct a sto padesát není stejně.

Bohužel, každá koruna výtěžku nad průměr je z pohledu některých lidí nemravná. Jinými slovy, když si vyděláš jen tolik, abych ti nezáviděl, zaplatíš z každé koruny stejně jako já, když vyděláš víc, pak se tvoje procento zvýší. Tento princip se vzosně nazývá daň progresivní. Ve skutečnosti jde ale o pomstu za úspěch, o daň za zvýšené úsilí. Nejmarkantnější je to v případě dvou lidí se stejným hodinovým příjmem, ale s odlišnou pracovní dobou. Kdo dělá dvanáct hodin denně, mohl by si podle zdravého rozumu vzít po roce práce půlroční neplacené volno, aniž by na tom byl hůře než druhý s osmi hodinami práce denně. Kvůli progresivní dani to je ale jinak. Pracovitější nemůže zůstat doma šest, ale pouze čtyři či pět měsíců, což nazve spravedlností leda absolutní ignorant.

Amorálnost názorného příkladu je zjevná a těžko předpokládat, že by při jejím vědomí měla rovná daň tolik odpůrců. Pravděpodobnějším důvodem odmítání je neznalost, pramenící mimo jiné z únavy naslouchat převážně plytkým politickým debatám. A z pocitu zbytečnosti přemýšlení o věcech, které člověk stejně nezmění. Když se k tomu přidá obecně přijímaný názor na nekalý původ bohatství, vyvolaný případy nepotrestané zlodějiny, a demagogie poli-

tiků, hovořících o újmě chudých a prospěchu bohatých, nelze se divit, že se lidé staví zády k jedné z mála možností radikálního snížení byrokratické zátěže. Jen málokdo přitom vezme tužku a papír a počítá, jak by se rovná daň projevila na jeho výplatní pásce. Kdo to udělá, zjistí, že při zvýšení nezdanitelné částky a zrušení odečitatelných položek jako například úroků z hypotečních úvěrů, žádné újmy nedozná. Konkrétně, zbyde-li dnes matce s dítětem a devíti tisíci hrubého 7 463 koruny čistého, při rovné dani bude mít totéž. Čtyřčlenná rodina, kde pracuje jen otec a má 15 tisíc hrubého, by přišla na čisté mzdě o necelé tři stokrakou. Člověk s třiceti tisíci měsíčně by si pomohl o pár tisíc. U ještě vyšších příjmů pak není rozhodující prostý výpočet, ale ztráta výhody složitého daňového systému, který nyní umožňuje bohatým platit z každé koruny méně, než kolik odvádí státu ostatní. Pokud ani výpočet člověka nepřesvědčí, že rovná daň je možnou alternativou, pak je tu ještě jeden argument – právníkové osoby rovnou daň mají a nikdo neprotestuje, že stejné procento ze zisku jako telekomunikační gigant platí malá pekárna.

Fakta jsou jasná, ale brněním otupělosti z politických šarvátek lehčeji proniknou emoce. Škoda. Jenže – jak přede rozeznat, kdy má člověk uvažovat a kdy vnímání vypnout, že ano...

Petr Liška

*(text komentáře z Českého rozhlasu Hradec Králové
převzat se svolením autora)*

Budoucnost firmy Isolit-Bravo na světovém trhu

David Sykora defines the conditions the company must fulfill in order to be successful also in the future: Life-long employees and strong new top technologies.

Zamyšlení nad budoucností exportu naší firmy se týká zejména výroby forem. V současné době renomované západní firmy poptávají výrobu forem v následujících lokalitách: východní Evropa (zejména ČR), Portugalsko, Čína (Tchaj-Wan). V této silné konkurenci si musí každý výrobce najít ostré náboje, aby na trhu uspěl.

Jedním z našich ostrých nábojů je pochopitelně cena a odpovídající kvalita, dalším je krátká kilometrová vzdálenost od západní Evropy, například Němci si mohou jezdit formy kontrolovat v podstatě „na otočku“. Číňané jsou údajně lepší v dodacích lhůtách, perfektně tam funguje práce v sítích (tj. spolupráce nástrojářen mezi sebou). Přemýšlel jsem proč u nich to lze a u nás máme s kooperacemi spíše negativní zkušenosti. Je to jednoznačně v mentalitě a historické obchodní zkušenosti národů. V Číně kvetl obchod již před více než 2 000 lety, když Evropané byli téměř „na stromech“. Proto jim čím dál méně budeme schopni konkurovat v jednoduchých formách, ze kterých se díky stále výkonnějším obráběcím centrům může stát časem v podstatě sériová výroba. Na to reagujeme svým třetím ostrým nábojem, kterým je výroba komplikovaných a složitých forem

s větším podílem lidské práce a „know-how“, ekonomicky řečeno – s větší přidanou hodnotou. Tuto skutečnost potvrzuje i situace na D3. Za minulý rok jsme exportovali přes 320 tisíc kusů fritéz. To znamená, že na poli fritéz Číňanům zatím úspěšně konkurujeme, ale například v plastových rychlovarných konvicích máme šanci s cenou čím dál menší, protože je to jednodušší výrobek.

Česká republika je nyní před vstupem do EU (otázka není zda ano či ne, ale kdy). Tímto vstupem nastane určitý odliv kvalifikovaných pracovních sil a toto se může (dle mého názoru stoprocentně bude) týkat i naší nástrojárny. S tím je potřeba počítat a zavčas se připravit. Varující je situace týkající se nástrojářských učilišť, protože v současné době se v celé republice učí na nástrojáře minimum chlapců (v roce 1999 to bylo cca 200). Proto se musíme zaměřit a vytipovat mladé perspektivní tzv. celoživotní zaměstnance (japonský systém). Od věci není ani myšlenka účasti v konkrétním učilišti a mít svůj vlastní dorost.

V neposlední řadě musíme sledovat vývoj nových technologií a popřípadě je aplikovat ve výrobě. Příkladem může být výroba hliníkových prototypových forem, po kterých se nyní zvýšila poptávka. Vše se ale musí dobře vykalkulovat a dopředu vypočítat ziskovost i návratnost.

Závěrem bych celou krátkou úvahu shrnul asi takto: Dokud ještě nejsme v EU, máme velkou komparativní výhodu oproti výrobcům v západní Evropě a musíme toho využít. Zejména vytvořit „goodwill“ naší firmy u renomovaných světových firem.

*Ing. David Sykora
export marketing*

Isolit-Bravo volí průhlednost

Kvido Stepanek introduces a more transparent system of evaluation of each member of the staff monthly efficiency: Output-Safety of work-Knowledge.

Vážení a milí spolupracovníci, také já občas bojuji s pokušením pochlubit se s cizím peřím, ale většinou se mi podaří mu odolat a přiznám barvu. Tak také tentokrát přiznávám, že mě k tomuto zamyšlení vedl vnější podnět. Začíná totiž předvolební boj, a tak se mi dostal do ruky leták s názvem:

ODS volí nízké daně > 15%. Ačkoli nejsem členem žádné strany a vůči politikům mám různé výhrady, leták jsem si večer přečetl a musel jsem tentokrát smeknout - aspoň tedy před textem a smělymi plány ODS. Fakt, je to třída. Stručné, jasné, srozumitelné. V případě realizace přináší všeobecnou úsporu a odstraňující spoustu žlučení. Vhodné pro chudé i bohaté, příznivé pro dílče i nefachčenky.

Ponechám teď stranou, nakolik bude ODS volebními výsledky dopřáno tento smělý plán realizovat, popřípadě nakolik ho sama chce skutečně realizovat a zda to je či není mrkvička na prutu před oslíkem. Protože jsem měl na stole právě dokončený úvodník Benčmarking jako filosofie Isolit-Bravo s. r. o., napadlo mě: A nemáme my ve firmě něco podobně neprůhledného, jako je současný český daňový systém? Nedostává jednoduchost, kterou tolik proklamujeme, někde pořádně na frak? No jistě, dostává a dokonce v tom, co je každému nejbližší - ve výplatách. V Benčmarkingu uvádím, jak podstatně se zvýšily platy a mzdy v naší firmě - jsem tomu velmi rád, jsem na to velmi hrdý a je to skutečně fantastické. Zatímco v celé ČR to bylo meziročně o necelých 7 %, v pardubickém kraji o asi 8,5 % a v okrese UO dokonce o necelá 4 %, v naší firmě to bylo o nevídaných 16,4 %! Myslím, že je to nejlepším důkazem, že péče o spolupracovníky je u nás na místě

Stravování ve firmě Isolit-Bravo, spol. s r. o.

Na počátku letošního roku jsme zahájili provoz firemní kuchyně následujícími počty jídel:

- 500 porcemi obědů,
- 80 porcemi večeří,
- 40 porcemi nočních polévek.

Nově jsme výběr jídel v rámci zdravé výživy a i jako výsledek ankety mezi zaměstnanci obohatili o různé zeleninové saláty. Ke každému jídlu je možnost odebrání pití.

První týden v únoru jsme vyhlásili akci „Týden ruské kuchyně“. Na II. menu jsme vařili klasická ruská jídla jako by boršč, pelmeni, pirožky, kijejský závitek,... Zájem byl velkým a co nás zvláště potěšilo - slyšeli jsme jen slova chvály.

prvním. Ale teď k věci. 40 % platu či mzdy je v naší firmě tvořeno pohyblivou složkou. Máme tedy dostatečně jednoduchý systém, který každého na konci měsíce správně ohodnotí? Musí každý takto ohodnocený evidentně uznat případné finální výtky? Jsou jejich příčiny dostatečně jasné, aby nevedly k naštvanosti, ale staly se naopak podnětem k rychlému zlepšení, tak jak je to zamýšleno? Vždyť přece proklamují a vedu své spolupracovníky k tomu, že - musí-li to být - snížení pohyblivé složky není v žádném případě trestem za něco, ale upozorněním, že to něco se musí zlepšit. Upozorněním důraznějším, poté, co příslušný vedoucí již vyčerpал jiné možnosti. Je provedení tohoto upozornění jasné, srozumitelné a přehledné? Asi budete se mnou souhlasit, že moc není. Mění se navíc středisko od střediska a kritéria jsou často různá, někdy i subjektivní. A tak zavádíme v dohodě s vedoucími středisek od dubna 2002 následující jednoduché hodnocení pohyblivé složky platu či mzdy:

A. jednicoví pracovníci

1. Plnění norem
2. BOZP
3. Odbornost

B. režijní pracovníci

1. Ekonomika
2. BOZP
3. Odbornost

Stručně vysvětlím:

- Pod pojmem ekonomika se skrývá hospodaření střediska v porovnání s finančním plánem.

- Pod pojmem BOZP se rozumí bezpečnost práce, pořádek, čistota, ekologie.

- Odbornost představuje pracovní zručnost, spolehlivost, schopnost spolupráce v kolektivu, pracovní znalosti a výsledky.

Každý dostane měsíčně vyhodnocení těchto 3 ukazatelů své práce procentech, písemně a samostatně. Jeho vedoucí mu rád osobně podá v případě zájmu podrobnější vysvětlení. Pojdme tak zase jednou posílit přehlednost a jednoduchost. Na té se naše firma zakládá.

Ing. Kvido Štěpánek

Při výběru jídel přihlížíme i k názorům a námětům zaměstnanců podle nově zavedeného hodnocení, které každé středisko provádí 1 × týdně.

Výhodná pro naše zaměstnance je i cena oběda. Těm, kteří pracují na úvazek nejméně

6 hodin denně nebo důchodcům, kteří ve firmě pracovali nejméně 5 let před odchodem do důchodu, firma poskytuje slevu, a to na 10 Kč za jedno jídlo. Za noční polévku platí naši zaměstnanci i zaměstnanci cizích firem 5 Kč za porci.

Cena jednoho oběda „venkovních“ strážníků je 34 Kč.

Na závěr chci poprosit naše strážníky, aby si vážili pěkného prostředí v naší jídelně, aby před jídlem používali mycí prostředky a aby (a to nás mrzí nejvíce) neodnášeli mimo firmu jídelní příbory a vybavení stolů. Děkuji.

*Miroslav Řehák
vedoucí kuchyně*

Investice ve výstavbě firmy v roce 2002

Milon Zizka acquaints the readers with scheduled investments in buildings.

Jednou z oblastí, do které společnost investuje nemalé prostředky, je výstavba budov a prostor určených jak pro výrobu, tak sloužících zaměstnancům (přístavba kovovými, výstavba šaten a sociálních zařízení v roce 2001). Nejinak tomu bude i v roce 2002. Na květen připravujeme rozsáhlou rekonstrukci stávající budovy kovovými, montáže a skladu ve třetím nadzemním podlaží. V místě nynější montáže fritéz a skladu dojde rekonstrukcí ke značnému rozšíření výrobní či skladové plochy a tím i ke zlepšení pracovního prostředí. O náročnosti celého projektu svědčí i fakt, že akce bude probíhat za provozu. To bude vyžadovat od všech zaměstnanců velkou kázeň a toleranci. Vždyť investice, kterou si tato akce vyžádá, dosáhne minimálně 13 miliónů korun.

Zhodnocení cílů jakosti za rok 2001

Marie Koskova evaluates the Quality tasks of 2001 and informs on some Tasks for 2002.

Začátkem roku jako obvykle hodnotí vedení firmy cíle jakosti a stanovuje nápravná opatření u úkolů, kde je to zapotřebí. Naštěstí v roce 2001 byly téměř všechny cíle splněny, především ve finančních ukazatelích.

- Firma za rok 2001 splnila hrubý zisk na 122 %, což je v absolutní částce 126 993 mil. Kč .

- Stanovené limity zásob na jednotlivých divizích byly dodrženy – úkol splněn.

- Snížít výrobní ceny o 4% oproti roku 2000 se bohužel celkově nepodařilo. Tento úkol je však velice důležitý a pokud chceme obstát na trhu jako doposud, musíme pro to něco udělat. Všichni vedoucí divizí dostali proto za úkol vypracovat písemný plán úspor.

- Co se týče kvalifikace pracovníků, tam je stále dost prostoru ke zlepšení.

- Zlepšit úroveň časopisu Bravo se určitě podařilo. U uvítali bychom ale více článků od řadových pracovníků firmy. Zatím jsou stálými přispěvateli pouze členové vedení a jejich blízcí spolupracovníci. Zkuste i vy ostatní něčím přispět.

- Úkoly ke „Stabilizaci pracovníků“ byly mimo získání pracovníků z blízkých učilišť pro naši firmu splněny.

- Nemocnost se snížila o 20 %.

- Dodržet kvalitativní účinnost na úrovni, kterou požaduje zákazník, jsme u většiny dodávek dodrželi, ale připravme se na to, že zákazníci budou požadovat stále více a my jim jejich očekávání musíme splnit.

Na rekonstrukci této budovy naváže nová skeletová železobetonová konstrukce, kterou dojde k zastavění dvora mezi nástrojárnou a kovovými. Propojením se zvětší výrobní a skladovací plochy montáže a prostory budou využity i pro montáž nových výrobků firmy. Investice do této vestavby bude představovat částku 7 miliónů korun.

Tvrdým požadavkům odběratelů se musí přizpůsobovat i naše lisovna plastových dílů. Pro nové výrobní plochy v hale je nyní zapotřebí přesunout pracoviště PRE-PREG do budovy teflonovny, kterou musíme pro tento účel zrekonstruovat. Cílem investiční akce bude zvednutí střešní konstrukce tak, aby vyhovovala požadavkům pro umístění strojního vybavení. Výše investic do této rekonstrukce, která proběhne v březnu, dosáhne 500 tisíc korun.

Společným znakem všech investic je zajištění co nejlepších podmínek pro plnění náročných požadavků odběratelů a tím i zajištění budoucnosti a prosperity firmy.

*Miloň Žižka
Správce budov*

- Regionální průzkum firmy proběhl při akci Den otevřených dveří a pokud má někdo ze čtenářů zájem, zpracovaná anketa je k nahlédnutí na personálním oddělení.

- Velice dobře byl také splněn úkol, který se týkal dobročinnosti firmy. Na dobročinné účely bylo předáno 2,26 mil. Kč.

- Bohužel úkol, který se týkal získání dalších nových zákazníků, splněn nebyl.

- Plán produktivity práce, stanovený pro rok 2001, byl splněn:

	Plán	Skutečnost	(v tis. Kč/1 prac.)
D1	550	682,1	
D2	610	594,5	
D3	490	498,3	

Vedení firmy také stanovilo nové cíle jakosti pro rok 2002, které můžete shlédnout na nástěnkách kvality.

V minulém čísle jsem vás upozorňovala na umístění schránek na jednotlivých divizích, určených pro vaše náměty, stížnosti a případné iniciativní příspěvky jakéhokoli druhu. Zatím se nikdo nevyjádřil, byly tam pouze stížnosti na 13. plat a kouření na WC.

Pokud se 13. platu týče, zde bych chtěla zdůraznit, že na tento "nadplat" firma vynaložila nemalé finanční prostředky, ale zároveň také stanovila kritéria pro výplatu a ta jsou vyvěšena na nástěnkách. Proto případnou stížnost tohoto druhu je potřeba uplatnit u svého vedoucího (stěžovatel patrně nesplnil daná kritéria).

Co se týče kouření na WC, tam doporučuji, aby každý z nás zvážil, zda svým kouřem zneprůjemní spolupracovníkům pracovní prostředí či nikoliv. Všichni dobře víme, že zákaz kouření platí v celé firmě.

*Ing. Marie Kosková
vedoucí ŘKJ*

Mongolští pracovníci v Jablonném nad Orlicí

Enkhsetseg Tsendrag appreciates the acception the Mongolian workers received in Isolit-Bravo.

Od roku 1995 do dnešního dne mongolští pracovníci rádi spolupracují s českými a slovenskými přáteli. Poslední skupina přijela z Mongolska v září roku 2001. Čekal nás velký kus práce v předvánočním období, nejen při výrobě dvou nových fritéz pro firmu Philips.

Naší prací jsme se podíleli na splnění objednávek zákazníkům, naším cílem je vážit si své práce a dělat ji co nejlépe. Každý z nás má i svůj vlastní cíl, každý přijel zdokonalit sám sebe a zlepšit svou životní úroveň.

V podniku Isolit-Bravo v současné době pracují 24 pracovníci. Většina ze skupiny s věkovým rozpětím 20–50 let

má vysokoškolské a odborné vzdělání. Všichni se snažíme dodržet maximálně kvalitu odvedené práce a vynaložit pracovní sílu pro včasné plnění termínů všech zakázek firmy. Mongolští pracovníci jsou schopni pracovat na splnění úkolu bez obtíží i o víkendech.

Po vykonané práci se každý člověk cítí lehce a může být hrdý jak na sebe, tak na odvedenou práci. Jsme všichni rádi, že jsme se zúčastnili výroby v závěrečné fázi roku 2001 a že nás dnes čeká další práce pro rok 2002.

Naším dosud nejhezčím letošním dnem byl 13. únor, kdy se v Mongolsku slaví první den nového roku. Letos jsme ho přivítali daleko od své země, ale přesto jsme se všichni cítili jako doma.

Na závěr chceme poděkovat vedení firmy Isolit-Bravo za to, že nám stále pomáhá pracovat a žít v co nejlepších podmínkách.

Enkhsetseg Tsendrag

Poznámky z Mongolska

* Na území Mongolska žili lidé již před 200 000 lety. Dokládají to nálezy pozůstatků obydlí a kamenných nástrojů z období paleolitu.

* V Mongolsku je v současné době registrováno 170 vysokých škol, na 31 vysokých školách studuje 6 500 studentů práva.

* V letošním roce si Mongolsko připomene 840. výročí narození Čingischána, zakladatele jednotného mongolského státu, jehož 800. výročí založení proběhne v roce 2006. UNESCO vyhlásilo Čingischána osobností tisíciletí.

* Nejstarším žijícím Mongolem je lama Gamčágín Gendardžá, kterému bylo 108 let.

* Od roku 1990 stabilně roste počet turistů, navštěvujících Mongolsko, v průměru o 10 % ročně. V roce 2000 přinesla turistika do státní pokladny 81 mil. USD, což představuje 21 % státního rozpočtu, zemi navštívilo 158 000 osob ze 123 států, z toho 33 000 turistů. 200 000 mongolských občanů vycestovalo naopak do zahraničí.

Olympiáda

Jana Burešova meditates on moral rules of Olympic games.

Mám jednu skromnou otázku. Komu jste nejvíce přáli vítězství v olympijském turnaji v hokeji? Jasně, vím že České republice! A teď otázka číslo 2. Komu jste fandili potom, co český tým z bojů o medaili vypadl? Teď si troufnu odpovědět za Vás. **Rusku!** Pokud jsem se zmylila, je mi to líto, ale troufám si tvrdit, že takto by volila valná většina všech obyvatel České republiky. Ale proč? Vadilo nám vy-

* V současné době je v Mongolsku zaregistrováno 180 náboženských organizací. Polovina obyvatel se hlásí k lamaistickému náboženství, mládež však údajně tíhne ke křesťanství. V Mongolsku je na 100 budhistických klášterů.

* V roce 2000 bylo v Mongolsku vytěženo 12 271,8 kg zlata v téměř stovce těžeben.

* V obuvnickém závodě v Ullánbátaru, postaveném za pomoci tehdejšího Československa, v roce 1990 pracovalo 3 500 osob a vyrobilo se 4 mil. párů obuvi ročně. V roce 2000 již pracovalo v závodě pouze 120 dělníků na celkové produkci 1 000 párů.

* Mapa ložisek nerostných surovin Mongolska obsahuje víc než 4 000 ložisek s výskytem 53 druhů nerostných surovin

* V roce 1996 potvrdili ruští badatelé teorii, že pravlasti prvních migrantů (tedy předků Indiánů), kteří se objevili v Americe před 34–17 tisíci lety, bylo území dnešního Mongolska, přičemž emigračních vln bylo několik a probíhaly v různé době.

tahování se Kanadánů a Američanů na olympiádě v Naganu a předplacení vysílacích časů tak, aby se finále hrálo v co nejhodnějším čase právě pro Ameriku a Kanadu? Nebo je možné, že hokej může mít i politické kontexty? Nebo se zde projevuje jedna ze základních lidských vlastností a vše, co je nám ze všech stran „vnucované“ odmítáme? Vždyť před 15 lety bychom to Rusům určitě nepřáli! Jak je pomalu vidět, přes bezmezná uctívání a obdivování Ameriky se také postupně přenášíme. Mimochodem, vyhrála Kanada. A svět se točí dál, lidé se mění, názory se vyvíjí a příští zimní olympijské hry budou už za čtyři roky. Tak se necháme překvapit, komu budeme fandit.

Jana Burešová

Kouzelný svět Harryho Pottera

Krystina Hoffmanova writes about Harry Potter.

Před vánocemi se u nás na knihkupeckých pultech objevila nepřehlédnutelná poutavá kniha, která mě na první pohled zaujala svými ilustracemi. Jmenovala se Harry Potter vězeň Azkabanu. Hodně jsem již o Harry Potterovi slyšela, a tak jsem byla zvědavá, kdo to vlastně Harry Potter je.

Dala jsem se do čtení tohoto pohádkového příběhu pro děti i dospělé a rázem se ocitla v úplně jiném světě. Ve světě čar a kouzel v Bradavicích, ve světě, kde vyrůstají mladí kouzelníci. Ti místo fotbalu hrají FAMFRPAL, což je vlastně obdoba fotbalu, ale ve vzduchu a na košťatech a místo míče je zlatonka. Někteří z kouzelníků bydlí stejně tak jako Harry Potter u mudlů. Mudla je vlastně každý z nás, kdo nemá kouzelnické schopnosti. Chvilí mi trvalo, než jsem se zorientovala ve světě tolika nových

Spolupráce v oblasti životního pojištění a penzijního připojištění

Isolit-Bravo je v oboru své působnosti významnou českou firmou s vysokým exportním potenciálem, produktivitou práce a přidanou hodnotou. Za těmito slovy stojí cílevědomý styl práce, který klade mimořádné nároky na vedení firmy i každého zaměstnance. Velmi progresivním nástrojem při jeho realizaci je dynamický program znalostních zaměstnanců. Ten na straně jedné vymezuje podmínky, na druhé dává možnosti a ocenění.

Po více jak ročních přípravných jednáních vedení firmy rozhodlo o rozšíření zabezpečení, motivace a stabilizace znalostních zaměstnanců formou životního pojištění. O spolupráci v dané oblasti se ucházelo několik předních pojistitelů – pojišťoven, působících v České republice. V konkurenci těchto společností získala důvěru a partnerství švýcarská pojišťovna Winterthur, jeden ze subjektů nadnárodní finanční skupiny Credit Suisse Group/Winterthur. Z dalších „dcer“ této skupiny je v ČR nejznámější Winterthur penzijní fond, dnes největší penzijní fond v zemi. CSG/Winterthur patří do špičky správců aktiv v rámci celého světa – v roce 1997 došlo k fúzi obou významných skupin, tím znásobením objemu spravovaných aktiv a globálního rozměru celého finančního uskupení. V krátké době dojde i ke sjednocení názvu titulem Credit Suisse. Za skupinou stojí tradice více jak 120 let aktivní činnosti a zkušeností ve světovém finančnictví. Dosud používaným symbolem Winterthuru je pes bernardýn – původní švýcarské plemeno, čtyřnohý zachránce v horách, dnes „nejlepší přítel v pojištění“.

Projekt konkrétní spolupráce vznikl po důkladném a pečlivém zvážení podmínek a možností. Prvá etapa bude odstartována v oblasti životního pojištění a teprve poté, až bude zdárně rozjeta, spustí se etapa penzijního

názvů, ale díky barvitému líčení autorky nebylo těžké si vše představit. Svět kouzel však nekončí přečtením jednoho příběhu Harryho Pottera, a i vy určitě budete s napětím očekávat, zda vyhrají mladí kouzelníci nebo on jehož jméno se všichni bojí vyslovit strašlivý VODEMORT.

Zkuste si na chvíli představit, že bychom žili ve světě kouzel, že by stačilo říci jedno kouzelné zaklínadlo a hned by bylo vyčarováno vše potřebné pro naši práci nebo, ještě raději, aby již byla hotová. To je bohužel možné pouze ve světě čar a kouzel, kouzelném světě Harryho Pottera. Škoda, ale nezdoufujte, odskočit si tam po namáhavém dni může každý. Stačí pouze otevřít některou z knih J. K. Rowlingové o Harry Potterovi a nechat se vtáhnout do děje.

Pro ty, kteří neradi čtou, nebo pro ty, co si chtějí s dětmi zpříjemnit všední den, mám dobrou zprávu. Právě se v kiněch objevil první díl Harry Potter – kámen mudrců, který určitě stojí za vidění. A plánuje se zfilmování dalších. Myslíme, že mnozí z nás se rádi vrací do dětských let.

Krystína Hofmanová

připojištění. Projekt životního pojištění má formu klasického kapitálového pojištění, přesně „smíšeného životního pojištění“. Proč smíšeného? Protože má dvě funkce. Pojištěná osoba je zabezpečena pojistkou na dožití se konce pojistné doby (kdy je klientovi vyplacena příslušná sjednaná pojistná částka plus výnos za počet let trvání pojištění), nebo je pojistkou chráněna pro případ úmrtí (pojistná částka je pak vyplacena tzv. oprávněným osobám, které určí pojištěný klient pro případ své smrti, svým rozhodnutím).

Vlastní realizace projektu životního pojištění probíhá od loňského roku v několika variantách, jež reflektují vybrané skupiny zaměstnanců, potřeby firmy a možnosti samotných finančních produktů. V případě nejširší skupiny zaměstnanců je uplatněno kapitálové životní pojištění, kdy svým lidem platí pojištění firma, pojištěný je majitelem pojistky, rozhoduje o jejím osudu, a firma pojistku dává do nákladů. Tento typ daňového produktu je výhodný pro obě strany, zaměstnanci nezvyšují daňový základ, neplatí se odvody sociální a zdravotní, a pro firmu nákladovou položkou. V šedesáti letech při odchodu do důchodu je zaměstnanci pojišťovnou vyplacena kapitalizovaná pojistná částka, která zejména pro dnešní mladší věkovou kategorii může představovat slušný finanční obnos. K popsánému daňovému produktu před výročí pojištění nabídne pojišťovna zaměstnancům připojištění zproštěné od placení pojistného. Zprostit firmu jako právnickou osobu od placení pojistného nelze, v případě fyzické osoby je tak vyřešen problém, kdy se stane člověk plně invalidním – pojišťovna prostě do konce pojistné doby platí pojistku namísto něho.

V příštím čísle firemního čtvrtletníku si na modelovém příkladu ukážeme užitek a efekt životní pojistky. Určitě se slova pro vás stanou srozumitelnější.

*Ing. Zlata Ludvíková
finanční a pojišťovací poradce
Credit Suisse Group/Winterthur*

Když vás bolí záda

Zkuste, zda tady najdete řešení

Penny Rickhoffová si naprosto přesně pamatuje, kdy ji bolesti přepadly poprvé. „Přišlo to, když jsem hrála tenis a na táhla jsem ruku na podání. Okamžitě mě odvezli do nemocnice.“ Tehdy jí bylo čtyřicet. V dalších patnácti letech prodělala dvě operace, ale bolestí se nezbavila.

Její případ není ojedinělý. Bolest zad postihne alespoň jednou přes 80 procent lidí. „Spíše je to normální, a nezvyklé je nemít se zády žádné problémy,“ říká psycholog Dennis Turk z Washingtonovy univerzity. Podle dr. Richarda Deya z téže univerzity se v posledních deseti letech v péči o pacienty s nemocnými zády řada věcí podstatně změnila.

V době, kdy bolest poprvé složila Penny Rickhoffovou, lékaři pacientům doporučovali, aby zůstali v klidu na lůžku. „Dnes víme, že to je to nejhorší, co lze udělat,“ říká dr. Deyo. „Hrozí totiž riziko, že se z akutního problému stane chronický.“

Lékaři jsou také na rozdíl od dřívějška mnohem opatrnější při určování diagnózy. „Na potíže s páteří existuje mnoho různých diagnostických nálepek, které často zakrývají smutnou skutečnost, že příčinu bolesti neznáme,“ říká dr. Michael Von Korff ze Seattlu. „Když vyloučíme, že to není nějaká vážná choroba léčba je vždy tatáž.“

Příčiny nejčastějších typů bolesti zad neobjasní ani nejmodernější zobrazovací metody. Ortoped Eugene Carragee z Fakultní nemocnice Stanfordovy univerzity analyzoval výsledky vyšetření provedených magnetickou rezonancí u 96 osob, jimž hrozila degenerace páteřních obratlů. Když je porovnal s tím, jak často si stěžovali na bolesti, přišel na překvapivou věc – pacienti, kteří už degenerativní změny měli, uváděli bolest při tělesné aktivitě jen o něco málo častěji než lidé s páteří dosud nepostíženou.

Jednu věc však měli všichni společnou. „Zjistili jsme, že největší bolesti uváděli pacienti, kteří trpěli zvýšeným emočním stresem projevujícím se až depresí,“ říká Carragee. To v žádném případě neznamená, že by si je vymýšleli. Zdá se však, že citlivost člověka na bolest rozhodujícím způsobem ovlivňuje, jak se sní dokáže vyrovnat a jak rychle se jí zbaví. „Když se u takového člověka bolest ozve, zmocní se ho úzkost,“ říká dr. Deyo. „Potom omezí na minimum všechny své aktivity a tím svůj stav zhorší.“

A co nám tedy odborníci rad? Není to nic složitého.

Pečujte o sebe

Budete-li celé dopoledně zvedat těžké bedny, začnou vás záda docela určitě prosit o slitování jediným způsobem, jakým to dokážou. Lékaři mu říkají „intenzivní akutní bolest zad“. A pokud se objeví, doporučují okamžitě něco podniknout. Můžete například zkusit některý z volně prodávaných léků, jako je ibuprofen, aspirin, acylpyrin nebo paralen. Jestliže se bolesti dostávají opakovaně, nechejte si lék předepsat. Vzhledem k tomu, že akutní bolest zad většinou rychle odezní, hrozí jen nízké riziko, že si na něj zvyknete.

Lékaři také doporučují přikládat na bolavou oblast ledové obklady, a to třikrát až pětikrát denně asi na patnáct

minut. Hodí se k tomu například sáček zmrazeného hrášku. Jestliže bolest přetrvává několik dnů, přikládejte místo ledových obkladů naopak teplé. V každém případě se snažte zůstat i nadále co nejaktivnější.

Spěte na rovné pevné matraci stočeni do klubíčka a s polštářkem stisknutým mezi kolena. Při práci nebo odpočinku sedte na židli, která dolní oblast zad dobře podpírá. Neprovádějte činnosti, při nichž se obtíže zhoršují.

Hýbejte se

I když budete mít sto chutí vlézt si do postele, nedělejte to. To nejlepší, co pro sebe můžete udělat, je hýbat se. Intenzivnější pohybové aktivity je rozumné se vyhnout jen několik prvních dnů po záchvatu bolesti. „Výzkumy ukazují, že lidé, kteří mají dostatek pohybu, se zotaví rychleji,“ říká dr. Carragee.

Odborníci se shodují, že nelze stanovit, jaké cvičení pomůže všem, ale následující dva typy aktivit považují za velmi důležité: aerobní cvičení, jako je rychlá chůze, a cviky, které posilují zádové a břišní svalstvo. Jak konkrétně vypadají a jak se mají provádět, vám ukážou rehabilitační sestry a profesionální cvičitelé.

Relaxujte

Podle dr. Deya může být příčinou zádových bolestí i stres. Ideální prostředek, jak odstranit napětí, které může spustit velmi intenzivní bolest, jsou relaxační techniky. Ve zprávě z roku 1995 uvádí tým odborníků jmenovaný americkými Národními ústavami zdraví, že ke zmírnění chronických bolestí může významně přispět meditace a hypnóza, protože zklidňují nervový systém a snižují citlivost organismu vůči bolesti.

Relaxační techniky, jako je jóga nebo taj-či, jsou navíc pohybové.

Dopřejte si masáž

Rehabilitace zahrnující masáž přináší některým pacientům okamžitou a trvalou úlevu. Tření a hnětení svalů zlepšuje jejich prokrvení a ztuhlé svalstvo uvolňuje.

Masáže existuje mnoho druhů. Bylo dokázáno, že při bolestech zad je zvláště účinná tzv. nervosvalová masážní léčba, která se zaměřuje na specifické tlakové body.

Zkuste akupunkturu

Tým odborníků jmenovaný americkými Národními ústavami zdraví dospěl v roce 1997 k závěru, že jednou z metod účinných při léčbě bolesti zad je akupunktura. Podle vědců přispívá k uvolňování endorfinů, které jsou přirozenými analgetiky.

V jedné studii byly s výsledky léčby pomocí akupunktury spokojeny plně dvě třetiny pacientů. A většina jich pocítovala alespoň mírné zlepšení už po první návštěvě. Pokud na vás akupunktura bude působit bude působit, měli byste podle dr. Roberta Schulmana z Americké akademie lékařské akupunktury pocítovat kladné důsledky léčby nejspíše při šestém sezení.

Chodte na rehabilitaci

Třiapadesátiletá Blair Hurstová dorazila na newyorskou kliniku celá zkroutená. „Žáda mě bolela tak příšerně, že jsem mohla sotva stát,“ vzpomíná. Sestra ji naučila cviky na protažení a posílení svalstva, po nichž bolest ustoupila, a ukázala jí, jak vykonávat nejrůznější aktivity, aby zádům neškodila.

Rehabilitační sestra vás může také naučit cviky, které napravují špatné držení těla a posilují ochablé svalstvo, které bolesti zad vyvolávají nebo zhoršují. A konečně vás naučí i správně vstávat nebo si naopak sedat i ohýbat.

Nejnovější výzkumy potvrzují, že po poranění zad se člověk může díky protahovacím a posilovacím cvikům vrátit do zaměstnání dříve.

Chirurgický zákrok

Vhodnými kandidáty na operaci jsou jen asi dvě procenta všech pacientů. Podle dr. Doya připadá chirurgický vý-

Smích skutečně léčí

Bez legrace – když se usmíváte, nebo se dokonce nahlas smějete, je to možná právě ten lék, který potřebujete

Znáte ten vtip o pacientovi, kterému lékař dal jen šest měsíců života? Protože chudák neměl dost peněz, aby zaplatil za léčení, přidal mu doktor ještě půl roku.

Usmáli jste se aspoň trochu? Pokud ne, je to chyba – smích je totiž podle odborníků velmi dobrý lék. „Prospívá nám i jako fyzický akt“, tvrdí emeritní profesor William Fry ze Stanfordovy univerzity. „Přispívá ke zrychlení krevního oběhu, a když se vám bránice při upřímném veselí stokrát otřese, vyrovná se to deseti minutám cvičení na veslařském trenažéru.“

Pozoruhodné údaje o léčivé moci smíchu vyplynuly ze sledování, kterého se v roce 1997 zúčastnilo 48 pacientů po infarktu myokardu. Polovina z nich se půl hodiny denně dívala na televizní komedie, druhá polovina sloužila jako kontrolní skupina. Během roku prodělalo deset lidí z kontrolní skupiny další infarkt, zatímco v první skupině to byli jen dva.

Můj „odpočinek“ v Isolitu

Vera Tresnakova meditates on her years spent working at Isolit-Bravo.

Při přečtení této věty u většiny lidí, kteří se jen třeba setkali s Isolitem-Bravo, vyvolá úsměv. Já ji použila v článku v Hornočermenském zpravodaji v jiné souvislosti.

Po svém nástupu, ovšem ještě do státního podniku ISO-LIT, jsem začala prodávat v kantýně. Práce mne bavila a bylo stále co zlepšovat, a tak jsem byla spokojená až do úpravy

kon v úvahu v podstatě jen ve čtyřech případech: pokud vyhřezlá meziobratlová ploténka způsobuje úporné a déle než měsíc trvající ischiatické bolesti, dojde-li ke stenóze nebo zúžení páteřního kanálu, jestliže jsou z nějakého důvodu dislokovány páteřní obratle, jestliže je páteř postižena nádorovým či jiným vážným onemocněním, které může ohrozit život nebo způsobit invaliditu.

„Mnoho pacientů pospíchá k poslední možnosti hned jako k první – a pak mnohdy za pět let zjistíme, že to bylo k ničemu. Nebo dokonce že situace je ještě horší, než byla před operací,“ říká dr. Deyo. Je-li vám tedy navrhován chirurgický výkon, stojí vždy za to vyžádat si ještě názor dalšího lékaře.

převzato z časopisu Výběr Readers Digest

autor: Ch.Aschwandenová

příspěvek D5

„Smích bezpečně účinkuje proti stresu“, připomíná Lee Berk z Kalifornské univerzity. Prokazatelně při něm v organismu klesá hladina dvou klíčových stresových hormonů, jež mohou vyvolat srdeční arytmii a jejich účinek se lékaři snaží potlačovat v podávání beta-blokátorů. „Smích prokáže tělu stejnou službu jako tyhle léky,“ upozorňuje Berk. „A navíc je to léčba velmi jemná, kterou si může naordinovat každý sám.“

V rámci výzkumného projektu Smích na recept začali vědci z Kalifornské univerzity v Los Angeles hodnotit účinky smíchu u dětí, které trpí vážnými chorobami včetně rakoviny. Předběžné výsledky naznačují, že děti, kterým pouštějí na videu komediální filmy, snášejí lépe nepříjemné léčebné procedury.

Může to potvrdit například jeden třináctiletý chlapec. Po operaci trpěl silnými bolestmi do té doby, než ho v rámci projektu Smích na recept začal navštěvovat spolupracovník tohoto projektu Bill Marx, syn legendárního komika Harpa Marxe. Vyprávěl mu vtipy, předváděl komické scénky, vesele se pitvořil. „Když jsem se smál, na bolesti jsem najednou úplně zapomněl,“ pochvaluje si malý pacient.

převzato z časopisu Výběr Readers Digest

autor: Peter Jaret

příspěvek D5

prodejní doby. Pak už byla většina pracovní doby nuda. Požádala jsem vedení o výměnu pracoviště, neboť chodit do práce „na koukání z okna“ na to jsem nebyla zvyklá. Bylo mně vyhověno a nastoupila jsem ve finanční účtárně. Tam už to nebyla procházka „růžovým sadem“, vždyť za čtyři roky se tam vyměnilo asi dvacet spolupracovníků, a tak jsem až do odchodu na důchod byla věkově i služebně nejstarší.

Tam jsem se také prvně setkala s prací na počítači (při mém studiu na obchodní škole v Chocni ještě u nás nic takového nebylo) a provádění zpracování bankovních operací se stalo mojí hlavní náplní práce, ovšem až na oblíbené

né „neplatiče“. Při této činnosti jsem musela spolupracovat se všemi divizemi závodu a každý týden jsem proběhla téměř celou fabrikou. Práce to byla náročná na přesnost a hlavní cíl, získávání dostatečných finančních prostředků, jsem téměř považovala za svoje „hobby“. Při upomínání jsem si vzala za své výraz p. Prokopce, že není trapné vymáhat svoje peníze, že ostuda je to pro dlužníka.

Občas jsem také zastupovala v pokladně firmy a tam se setkala s dalšími spolupracovníky, kteří mne před tím neznali a zejména se zákazníci a dealery firmy.

S profesním zájmem jsem sledovala budování a později i činnost v obou firemních prodejnách, kde jsem byla každoročně „postrachem“ inventur. Pozorovala jsem růst obrátu v prodejnách a často porovnávala jeho výši s okolními konkurenčními jednotkami. Rovněž mne zajímalo a dodnes zajímá, z čeho je tržba tvořena, zda se prodávají hlavně výrobky Isolitu-Bravo. Mohu říci, že se sortiment za dobu mého působení ve firmě značně změnil.

To mohu také zodpovědně uvést, neboť jsem po celou dobu byla také jakýmsi „spolupracovníkem“, obchodního oddělení. Pamatuji, že v roce 1993 a následující byly hitem fritování hrnce, rychlovarné konvice a další drobné doplňky. Zákazníci si pro ně osobně jezdili a někdy třeba i čekali, až pro ně bude vyroben dostatečný počet. V tom roce se také ve firmě objevili první dealeři, kteří naše výrobky rozvázeli a nabízeli do různých oblastí. Postupně se sortiment rozšiřoval, zboží přibývalo a konkurence také a tak bylo potřeba přistoupit k náležitému zviditelnění firmy. K tomu patřili různé výstavní a prodejní akce například v Brně a Praze. Osobně jsem se zúčastnila akce v paláci U Hybernů. Byla radost nabízet, předvádět a hlavně prodávat výrobky ve stánku Bravo. Náš sortiment byl ovšem již zase rozšířený o horkovzdušnou troubu a v té době populární palačinkovač. Bylo zajímavé, kolik lidí prošlo

okolo našeho stánku a s kolika známými lidmi jsme se setkali. Se zájmem jsme prodiskutovali návod na obsluhu, spotřebu energií výrobku, poskytli různé recepty a usku-tečnili prodej. Výstavy navštívili i zákazníci z různých oblastí, kteří s sebou třeba neměli dostatek peněz, či se nechtěli s objemným balíkem táhnout. Posloužili jsme jim proto seznamem prodejen v jejich regionu, které naše firma prostřednictvím svých dealerů zásobuje a poradili i případná servisní místa.

Mimo těchto velkých akcí jsem se na přání vedoucích prodejen zúčastnila předváděcích akcí v různých městech naší republiky. Vzpomínám třeba na „předváděčku“ v prodejně Diamant ve Valašském Meziříčí na dobrého Valacha, který po shlédnutí práce s palačinkovačem prohlásil: „Tak mi paninko to ‚heble‘ zabalte, ať má roba nějakou radost. Už to prý viděla i v televizi a tak na nějaké té tisícovce nezáleží.“

Věřím, že takto vedená reklama s přímým stykem se zákazníky byla dle mého soudu účinnější než nákladná televizní.

Na podzim v roce 1997 jsem byla požádána vedením firmy o přechodnou výpomoc v expedici listovny. Netvářila jsem se zrovna nadšeně, ale za těch šest týdnů, které jsem tam pracovala, jsem získala zase další poznatky, do té doby pro mne neznámé. Vždyť i ta poslední lisařka byla chytřejší než já. Myslím, že by nikomu neškodilo projít různými úseky výrobní činnosti ve firmě.

A tak co říci závěrem?

Přát vedení a hlavně celé firmě dostatek práce, solidních i solventních zákazníků, to všechno je v jejich rukou. I když v dnešní neklidné a konkurence plné době je těžké se prosadit. Mohu jim jen poradit, že vlídné jednání a pochvala je někdy pro zaměstnance lepší než 100 Kč ve výplatě.

Věra Třešňáková

Sportovní klub RESPONSE

Sekce běhu na lyžích

Sportovní klub RESPONSE uspořádal 20. ledna lyžařský výlet z Hoblovy u Čenkovic do Jablonného. Počasí nebylo ideální, v Jablonném přšelo, a tak ani účast nebyla velká. U autobusu se shromáždilo pouze patnáct nadšených lyžařů. Na hřebeni byl sníh dobrý a po počátečních problémech s mazáním lyží se všem účastníkům jelo velmi dobře. Příjemné bylo i posezení v restauraci U Tisu v Jamném. Výlet se líbil, a proto již chystáme další.

Počátkem měsíce března bude pro zaměstnance uspořádán lyžařský zájezd do Jeseníků. Doprava bude zajištěna vlakem v 5.48 h z Jablonného do Ramzové. Lyžařská trasa do Koutů je vhodná pro středně zdatné lyžaře. Délka túry je 18 km nebo 26 km dle zvolené trasy. Výškový rozdíl činí 850 m. Pro ulehčení výstupu na Šerák je možné použít sedačkovou lanovku z Ramzové.

O termínu zájezdu budete včas informováni.

Ing. Josef Rubeš

Sekce ledního hokeje

První hokejový zápas naší firmy byl sehrán již v říjnu roku 2001 na zimním stadionu v Chocni (pronájem ledové plochy byl hrazen naší firmou).

V sobotu 2. 2. 2002 se konal turnaj „pětek“ v Ústí nad Orlicí. Zúčastnila se ho 4 družstva naší firmy, ve kterých silnou oporou svých mužstev byli i přední představitelé firmy Ing. Kvido Štěpánek a pan Zdenek Najman.

Další turnaje jsou vyhlášeny na neděli 3. 3. 2002 a na neděli 17. 3. 2002 vždy od 9.00–12.30 hod. v Ústí nad Orlicí. Zájemci o tyto akce se mohou přihlásit u Miroslava Řeháka nebo u Miroslava Kotyzy.

Děkujeme touto cestou Ing. Kvidovi Štěpánkovi za významnou pomoc našim družstvům, a to za zakoupení brankářské výstroje, a panu Zdenkovi Najmanovi za zakoupení brankářské hokejky a sportovní tašky.

Na závěr připomínka zájemcům o členství ve sportovním klubu RESPONSE, že přihlášky přijímá Miroslav Řehák, který zároveň předá členskou průkazku a dres barvy příslušného střediska.

Za sekci hokeje:

Miroslav Řehák, Miroslav Kotyza

Několik zajímavých výsledů a faktů z obchodní divize D5 za rok 2001

Zdenek Müller brings the economical results of D5 in 2001.

Rok 2001 nebyl z pohledu prodeje výrobků značky BRAVO co do objemu tím nejlepším, přesto jeho výsledky byly velmi dobré.

Celkový dosažený prodej výrobků značky BRAVO činil 205 milionů Kč, z toho prodej výrobků do řetězců hypermarketů MAKRO, Tesco, Hypernova a Carrefour činil 58 mil. Kč, tj. 28 procent celkového prodeje. Dosažený zisk D5 dosáhl výše 20,4 mil. Kč.

V porovnání s rokem 2000 byl prodej o 8 mil. Kč nižší. Hlavním důvodem tohoto vývoje byl pokles prodeje právě do zmíněných hypermarketů, které v loňském roce zahájily velmi intenzivní vlastní dovoz spotřebičů malé i velké bílé techniky pod vlastními značkami. Tento trend jsme v tak velkém rozsahu neočekávali. V zisku jsme i přes nižší objem prodeje dosáhli v porovnání s rokem 2000 výsledku o 3 miliony Kč vyššího. Výsledek byl ovlivněn též příznivým vývojem kurzu dolaru a marky, který nám umožnil výhodnější nákup a při prodeji vyšší zisk. Z každého prodaného výrobku zn. BRAVO bylo za rok 2001 poskytnuto 6,20 Kč na dobročinné účely. Tímto firma překročila o 1,20 Kč svůj závazek ve výši 5 Kč, který je otištěn na každém obalu výrobků zn. BRAVO.

Přímolisovací nástroje od Wöhner – zajímavé technické řešení

Do našeho podniku byly převedeny používané přímolisovací nástroje. Při zkoušení se ukázalo, že vykazují pouze malé otřepy pro dodatečné opracování. Prostudovali jsme konstrukci forem a ta ukazuje některé zajímavé a inspirující prvky. Toto může být zdrojem poučení pro případná řešení u nás.

1. Nástroj je dostatečně dimensován, stěny rámu a vložek jsou větší. Nástroj má možná větší rozměry, ale je tuhý.

2. Tvárnice je samostatná vložka, která je vsazena „na slepo“ do masivního rámu. Ten má dostatečné dno. Výhoda – je to jen 1 deska a je to tuhé.

3. Desky jsou mezi sebou centrovány pouzdry Hasco, použit je jejich způsob a jejich normálie. Výhoda – všechno, včetně upínacích desek, je souosé, tudíž přesné a nemůže se deformovat.

4. Dorazy jsou nejen kolem tvaru, ale také jako kalené destičky kolem vodících kolíků. To je na nejdálším místě od výlisku. Výhoda – rám a desky se nemohou „ohnout“, deformovat. Forma „sedí“ na větší ploše, namáhání rozpěrek na tlak a tudíž jejich zamačávání se snižuje.

5. Mezidesková izolace není vůbec. Úspora energie tímto stylem nemá smysl, protože Sklotextit časem degradu-

Z hlavních skupin spotřebičů zn. BRAVO bylo za rok 2001 prodáno v ČR pro zajímavost :

82 517 ks	kulem, fénů, kulmofénů
80 204 ks	rychlouhřívacích konvic
64 884 ks	sendvičovačů
20 459 ks	topinkovačů
19 709 ks	fritovacích hrnců
14 621 ks	ručních šlehačů
11 521 ks	žehliček
10 792 ks	ventilátorů
4 929 ks	sporáků elektrických i kombinovaných
2 271 ks	stříhacích strojků

V číselné řadě by se samozřejmě nechalo pokračovat, toto je jen pár vybraných, výrobky zařazené do prodeje v průběhu roku uvedeme v dalších informacích.

Závěrem jedna rada při nákupu v obchodních řetězcích a hypermarketech!

– Lákové slevy se týkají vybraného zboží, zpravidla uvedeného v akčních letáčích nebo označeného přímo na regálech

– Ostatní druhy zboží, nejčastěji požadované, jsou mírně zdražené, tedy při nákupu i neakčních položek nemusí být Váš nákup ve skutečnosti ten nejlacinější. Uvažte, že hypermarkety mívají v regálech až kolem 60 tisíc druhů zboží, zatímco momentální sleva se týká necelé tisícovky.

Ing. Zdeněk Müller

je, nevydrží teplotu a následné opravy mnohem převyšují pomyslnou úsporu proudu. Za to je provedena dokonalá obvodová izolace. Pod oběma upínacími deskami jsou izolační desky. Výhoda – tepelné ztráty minimální, teplotní stálost nástroje konstantní.

6. Je-li nutná posuvná část např. pro boky dílce, je to řešeno jako vstřík. Formy. Ovládání hákem. Jeho zadní ploch slouží jako zamykací a dosedá na kalenou destičku. Výhoda – 1 prvek působí jako zdroj pohybu i jako zamykací část. Nejsou používány žádné konusové vyjízďecí vložky.

7. Pokud je potřeba nějaké vyjízďecí jádro, je to řešeno ovládáním hydraulickým válcem.

Je rovněž poznat, že dílce jsou vhodně navrženy pro tento druh hmoty. Tomu odpovídá tloušťka stěn, radiusy, výška žeber úkosy a ostatní. Dílec je pro tuto aplikaci jak vyšitý. Svědčí to o znalostech pro návrh dílce, o dobrém konstrukčním řešení formy a jejím provedení ve velmi dobré kvalitě. Nástroj rovněž potřebuje odpovídající zacházení. Je nutné čistit posuvné části i ostatní plochy od přetoků. Poruchám předcházet prováděním preventivních prohlídek apod.

Uvedené poznatky a praktická použitelnost forem nám může přinést rozšíření vědomostí v daném oboru. Celkový závěr lze udělat až po dlouhodobějším používání všech forem.

*V. Vacek
Jablonec n.O., 1. 3. 2002*

Co přinese tento rok

Karel Slavík meditates on successful future of the injection moulding shop. It is necessary to shorten the cycle times and lower the overheads.

Situace na trhu s plasty je vážná. Je to znát hlavně na tom, že lisovny u nás poptávají práci.

Je mnoho lisoven menších, které s námi kooperovaly a žádají, zda bychom jim nedali práci alespoň na jeden či dva lisy, aby vůbec měly co dělat. Pokud práci nedostanou, budou muset lisovnu zavřít. Trochu lépe je na tom Alfa Plastik Bruntál, ale i tam mají zásadní problémy. Z výše uvedeného vyplývá pouze jediné – budme rádi, že práci zatím máme a važme si jí.

Přístup nás všech k zákazníkovi musí být vstřícný. S tím je také spojena čistota a pořádek, kterého si zákazník při prohlídce firmy všimá. Pravda je taková, že první dojem udělá hodně a někdy může být i rozhodující pro uzavření budoucího kontraktu.

Pod vlajkou s pěti kruhy

Martin Šlesinger meditates on doping and other shadow aspects that accompanied these olympic games.

Oslava lidství, míru, vzájemnosti a přátelství, skvělé sportovní zážitky a výkony v duchu fair play – ano, řeč je o fenoménu posledních dnů, o Olympiádě. Duch tohoto hnutí, inspirovaného antickými ideály, ovládl v minulých dnech dění nejen ve světě sportu. Myšlenka lidské sounáležitosti ožívá pod pěti kruhy každé dva, respektive každé čtyři roky. Sportem sblížené národy vystavují na odiv svou humanitu, vlastenectví a porozumění. Je však sport opravdu oním pojítkem, které svou čistotou a silou donutí k pomyslnému klidu zbraní, jako tomu bylo ve starověkém Řecku? Bohužel nikoli.

Sportovec již dávno nesoutěží za sebe, jeho jméno je spojeno s prestiží národa, na jeho úspěch je vázán zájem sponzorů a médií. Pro vítězství se udělá všechno, je měřítkem slávy a bohatství. Dá se v tomto prostředí ona čistá olympijská myšlenka zachovat nepokřivená? Je rivalita jen jakousi kulisou na scéně, kde platí okřídlené „Sláva vítě-

Najímáme si vrtulníky

Jiri Fikejz appeals on colleagues to take correct and courageous decision when necessary.

Už jste si někdy najali vrtulník? Ne? Udělejte to!

Hned vám povím jak na to. Takže: zavoláte na letiště... – ale vlastně musím začít trochu jinak, příběhem.

Ve Spojených státech existuje firma, která svým zákazníkům zaručuje doručení jejich zásilky k adresátovi do 24 hodin za jakýchkoli okolností. Jednou se ale stalo, že velká

Musíme se také soustředit na maximální využití jak stroje, tak pracovního fondu. Pro zákazníka je pochopitelné, že při této konkurenci v plastech je rozhodující cena dílce, kterou mu můžeme nabídnout. Jestliže ale máme hodně prostojových hodin či pomalé doby cyklů, nebudeme schopni právě s cenou konkurovat. Jinými slovy – vlak, který je rozjetý, nemáme šanci zachytit, natož do něho nastoupit.

Vím, že na lisovně není vždy všechno úplně optimální, ale snahou nás všech musí být vytěžit a zákazníkovi nabídnout to nejlepší, co jsme schopni zrealizovat a ještě něco navíc.

Na lisovně se budou v průběhu tohoto roku rozjíždět minimálně čtyři nové projekty. Musíme se přičinit o to, abychom získali další nové zákazníky, kteří u nás ještě žádou práci nepoptávali.

Pevně doufám a věřím, že se toto povede a letošní rok bude stejně úspěšný, jako ten minulý. Podmínkou ale je, že se na úspěchu budeme v mezích svých možností podílet všichni.

*Karel Slavík
Vedoucí lisovny*

zům, čest poraženým?“ Rusko, někdejší sportovní velmoc č. 1, se cítilo poškozeno způsobem rozhodování a dokonce uvažovalo o stažení svých sportovců. Scéna jako z dob studené války. Dopingová podezření a aféry jsou již jen běžnou součástí klání na nejvyšší úrovni. Rovněž je veřejným tajemstvím, že volbu pořadatelské země ovlivňují přání a zájmy mocných sponzorů, kteří zůstávají v pozadí. Sport je byznys, byznys je sport.

Není divu, úspěšní ovlivní milióny. Po Naganském triumfu vítalo naše hokejové reprezentanty v ulicích půl miliónu lidí. Letos po prohře ve čtvrtfinále přišel na letiště při návratu reprezentantů jediný fanoušek. Ke sportu samému patří neodmyslitelně schopnost přijímat porážky. Ale tato ctnost je na ústupu. V době, kdy úspěšný sportovec vydělá ročně mnohokrát více, než špičkový lékař, se čestná prohra jaksi nenosí. Úspěch je synonymum pro slávu, peníze a zajištěnou existenci. Jistě, proč ne. Ve všech lidských oborech je to podobné, úspěch je základem rozvoje. Chceme mít své hrdiny a idoly, své vzory. Nezbyvá než si přát, aby se v září olympijského ohně leskla pouze vítězství zrozená z poctivé práce, skromnosti a vůle.

Další šanci máme v Athénách 2004.

Martin Šlesinger

vichřice přerušila telefonní spojení a to pro firmu znamenalo, že si zákazníci nemohli objednat přepravu zásilek a ani nemohli být upozorněni na to, že jim zásilky došly.

A tak se jeden ze zaměstnanců (z řadových zaměstnanců) vydal do telefonní ústředny, aby zjistil, co se dá dělat. Tam mu řekli, že jsou stržené dráty telefonního vedení na kopci za městem, a že vzhledem ke sněhové vánici se nedá dělat nic. Opravu odhadli na 3–4 dny. Zaměstnanec věděl, že dokud nepůjdou telefony, nemůže jeho firma dostát svému slovu o doručení zásilky během jednoho dne, a tak přesto, že řešení problému nebylo v jeho kompetenci a ani za něj nijak neodpovídal, sedl do auta a vydal se na

ten kopec zjistit, jestli poruchu není schopen opravit sám. Protože sněhová vánice ale zatarasila cestu, daleko autem nedojel a musel se vrátit.

Tím ale příběh nekončí. Když se ten člověk vrátil zpátky do města, najal si vrtulník, aby se na kopec přece jen dostal, vyskočil do hlubokých závějí, dobrodil se k telefonnímu uzlu a vedení znovu zapojil.

Vedoucí pracovníci jeho firmy jsou natolik moudří, že nechávají své zaměstnance myslet a jednat samostatně a poskytují jim pravomoc podniknout cokoli, co vede ke

splnění úkolu. A jejich zaměstnanci jsou natolik moudří, že jejich důvěry nezneužívají a když je nějakou práci třeba provést, tak ji včas provedou.

Určitě každý se už někdy dostal do situace, kdy mohl k zadané práci buď přispět i něčím, co zrovna nespadá do jeho kompetence, nebo nad ní mohl mávnout rukou a nechat to na jiných. A tím se vlastně dostávám znovu na začátek: Už jste si někdy najali vrtulník? Ne? Udělejte to.

A myslím, že kvůli tomu nemusíte ani volat na letiště...

Jiří Fikejz

Pracovní výhledy

Kvido Stepanek informs on orderbook for next months.

Pevné roční a pětileté plánování vzalo za své se zánikem socialismu. Nic není dnes jisté a pokud se týká budoucnosti vzdálenější než 3–4 měsíce, musíme vystačit s předpoklady. Základní podmínkou každého takového předpokladu je, že budeme stále plnit kvalitu, přesné termíny dodávek a dokážeme s konkurencí držet krok, pokud se týká snižování cen. Poslední věta není vtip, ani jsem se nespletl – v byznysu, ve kterém se pohybujeme, se ceny, které za naše výrobky dostaneme, ročně snižují o 4–5 %. Není těžké si představit, co to pro nás znamená a o kolik musíme každý rok zvýšit produktivitu práce. Vezměme k tomu ještě v úvahu, že ceny materiálů se většinou nesnižují nebo se sníží a pak zase rostou, podle toho, jak se pohybují světové komoditní burzy. Za takových okolností snížení cen našich výrobků o 4–5% znamená snížit naše vlastní vnitřofiremní náklady potřebné k vyrobení výrobku o 8–10%. Na mnoha místech a při spoustě příležitostí mluvím o tom, co to pro každého z nás znamená. Znáte to: „Lépe, produktivněji, více!“ Vzhledem k tomu, že i v dnešním Občasníku je několik článků na toto téma, nebudu Vás už s ním dále unavovat. Pokročíme dále, předpokládejme, že se nám podaří podmínku „Lépe, produktivněji, více“ (matematicky se tomu říká podmínka nutná, nikoli však postačující), splnit. Co tedy bude dál?

Jako každý rok, v oblasti kuchyňských přístrojů je pro nás jaro útlumem. Již nyní jsme snížili výrobní obrátky v Kovo i na Montáži a od dubna bude další kolo snížení. Obrat celého střediska D3 se tak dostane asi na pouhých 35 % maximálního obrátu před Vánoce. To je samozřejmě mrzuté, ale jsme nuceni se řídit objednávkami zákazníků. Pro příští léta tak pro nás z toho vyplývá jasný úkol – vyvinout výrobek, který bude mít opačnou prodejní vlnu, než mají kuchyňské přístroje. Oživení v této výrobě normálně přichází až v září. Letos to bude podstatně dříve, protože již v červnu startujeme výrobu nové superkonvice MK2002, od které si slibujeme velký obrat. Investice do nástrojů se pohybují kolem 30 milionů Kč, dále investujeme do 7 nových lisů, z toho 4 dvojčinných, s počítačem řízenou rychlostí beranů a přidržovacími silami, nového nástřelu, švové svařečky a automatického šestivřetenového stroje na leštění nerez. Přistavujeme jedno patro budovy D3 a rozšíří se také Kovo a Nástrojárna. Především Kovo-výrobu tedy čeká pilné léto a 4 směnný provoz tentokrát

už od června. Na montáži se k 3 směnnému provozu vrátíme asi v září.

Nástrojárna prodělala na podzim minulého roku hrozbu krize, kdy jsme jednu chvíli měli práce na jeden a půl měsíce, z čehož šel strach. Krizi se podařilo zažehnat dříve, než vypukla. Nyní je práce přiměřeně a stane se i, že nejsme schopni některou zakázku z kapacitních důvodů vzít. Platí zde ale naprosto a bezvýhradně – jediné spokojený zákazník se vrací a obrat 10 milionů Kč nástrojů za měsíc lze vytvořit jediné se stálými zákazníky, kteří se vrací. Nový zákazník nám dá nejdříve formičku za 200 tisíc Kč a z těch neposkládáme 10 milionů!

Na začátku tohoto roku jsme investovali do nové vyjiskřovačky Charmilles Roboform 85, kterou vlastníme jako první na světě. Další investice bude směřovat do CNC měřicího centra a poté zřejmě do dalšího obráběcího centra, tentokrát pětiosého.

Lisovna zažila v nedávné minulosti dvě vlny. V podzimních měsících jsme do kooperací vyvezli špičkově až 50 forem a ještě jsme stíhali při 4směnném provozu výrobu s odřenyými zády. Krátce po začátku tohoto roku se karta obrátila-do kooperací vyvezených forem bylo nula, pouze 3směnný provoz, a i přitom některé lisy stály nečinné z důvodu nedostatku objednávek. Špička této druhé vlny našťastí poměrně rychle opadla, takže nyní je na 3směnný provoz práce přiměřeně. Naším cílem je získat další zakázky a znovu obnovit, tentokrát už plný, 4směnný provoz. Podle obchodní situace si děláme naději, že se to podaří nejpozději v létě. V minulých dvou a půl letech se více než polovina lisovny strojově obnovila. Nyní investujeme především do dalšího vybavení – vstříkování s pomocí dusíku, nových sušek, robotů, dopravníků, jeřábů. Jednou z investic bude zřejmě v tomto roce také další lis síly 650 až 800 tun.

V roce 2002 plánujeme celkově investice ve výši téměř šedesát milionů korun a v obratu se chceme přiblížit k jedné miliardě. Jsem rád, že mohu prohlásit, že veškerý firmou vytvořený zisk je používán výhradně k rozvoji firmy: k investicím, k zajištění nutných zásob pro nové výroby a k finančním rezervám, které nám umožňují hospodařit bez úvěrů. K dosažení budoucích cílů je nezbytné splnit shora uvedenou podmínku: Lépe, produktivněji, více! Podmínku nutnou, nikoli však postačující. I při jejím splnění musíme mít ještě nezbytný kousek štěstí, které já nazývám Boží přízní. Ke splnění oné podmínky musíme být sehranou kapelou bez našťvaných či zapšklých hráčů, kapelou zapálených hudebníků, která hraje optimistickou sonátu.

Ing. Kvido Štěpánek

Výroba forem trochu jinak

Martin Jelínek explains a new technology in mould-making: Laser sintering.

Metody a nové technologie k usnadnění výroby a zkrácení výrobních časů se stejně tak jako v každém hospodářském odvětví hledají také i v oblasti výroby forem. V současné době tradiční výroba forem zahrnuje mnoho operací počínaje hrubým ofrézováním obrobku, vrtání, zakalením na potřebnou tvrdost, další obrábění na CNC (počítačem řízených) strojích a elektroerozivních strojích, dokončovacími pracemi na ručním oddělení konče. Teď tu však máme i jinou možnost.

Novinku, kterou bych Vám chtěl tentokrát představit se nazývá „Metal Laser Sinterising“, tedy spékání kovu pomocí laserového paprsku. V praxi to funguje tak, že stroj dle počítačového 3D modelu součásti vypracuje program. Na základní desku speciální hlava nanáší tenkou vrstvičku kovového prášku, který se laserovým paprskem ohřeje a speče. Síla jedné vrstvy se v závislosti na druhu kovového prášku pohybuje od 0,02 do 0,05 mm. Takovýmto způsobem je možné vyrobit jakýkoliv tvar.

Sintrování laserem má spoustu výhod, ale také nevýhod vyplývajících z kvalit použitého kovu. Největší výhodou je snížení počtu operací na minimum a tím zkrácení času

výroby. Není potřeba tolik strojů jako při tradiční výrobě, není nutné vyrábět elektrody pro jiskření, nevzniká žádný odpadový materiál – veškerý materiál, který není spečený lze znovu použít. Na druhé straně nevýhodou je podstatně nižší tvrdost ve srovnání s kalenou ocelí a tím také nižší životnost. Povrch je drsný a rozměry nejsou dostatečně přesné, proto je potřeba další opracování.

Samotná technologie „Laser sinterising“ není až tak úplnou novinkou. Používá se již řadu let pro výrobu prototypových dílů z kovu, kde na kvalitě a povrchu tolik nezáleží. Největším problémem je dobrý materiál, který by se svými vlastnostmi vyrovnal nástrojářské oceli. Teprve nedávno přišly na trh materiály, které se těmto požadavkům přibližují. Životnost tvarových částí formy se vzrostla na 5–100 tis. výtisků podle použitého kovového prášku a vstříkovaného plastu, což je více než dostačující pro výrobu prototypových forem nebo forem pro malosériovou výrobu.

Bohužel v současné době tato technologie není levnou záležitostí. Pořizovací cena stojí je zhruba 12 mil. Kč a cena kovového prášku se pohybuje okolo 5 000 Kč za 1 kg. Z toho vyplývá, že i přes značnou úsporu práce je dražší než tradiční výroba. Na závěr však můžeme říci, že aplikace Metal Laser Sinterising se stává přijatelnou technologií výroby forem pro budoucnost.

*Martin Jelínek
Asistent vedoucího D2*

Zdravotní pojišťovny v péči o klienta

Zlata Ludvíková informs on pension and capital insurance.

Vedle naší počtem osob největší zdravotní pojišťovny VZP ČR (Všeobecná zdravotní pojišťovna) stojí v popředí nejen velikostí, ale zejména péčí o klienta Zdravotní pojišťovna MV ČR (Ministerstva vnitra ČR), a OZP – Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojištěnec a stavebnictví.

OZP, která byla původně založena oborově, dnes existuje pro širokou klientelu bez profesního vymezení, si zaslouží pozornost. Tato zdravotní pojišťovna soustavně rozšiřuje řady svých klientů díky přísnému trvale vyrovnanému hospodaření a dobré spolupráci se stále hustší sítí kvalitních lékařů a zdravotnických zařízení. Hlavní devizou je její orientace na podporu prevence a preventivních programů. Nastoupený trend má mimořádný význam ze dvou důvodů: 1. podpora prevence je vždy levnější než následná léčba rozvinutých problémů, 2. množství peněz spotřebovaných ve zdravotnictví na léčebnou péči je horrentní, každoročně narůstající, ale brzy dosáhne stropu možností (danost, která trápi všechny civilizované země).

Zcela nejlepší pro zdravotnictví i pacienta je skutečnost, kdy si každý člověk odpovědným a zdravým životním stylem chrání své zdraví, a tak problémům předchází. Prevence, v níž předchází Československo stálo v průčelí světové medicíny, doznává svého významu. Prevence jak v řípadě jednotlivce, tak i povinné péče zaměstnavatele o zaměstnance, se stává i součástí závazné firemní kultury. V této situaci je na místě zvážit možnost změny stávající zdravotní pojišťovny za pojišťovnu, která svým přístupem ztělesňuje budoucnost ochrany a péče o naše zdraví. Některé programy jsou koncipovány a od roku 2002 realizovány jako celoplošné, plně hrazené, jiné s finančním příspěvkem zdravotní pojišťovny. Chrání víceméně rovnoměrně celou věkovou profilaci pojištěnců, od nejmenších po nejstarší. Navíc OZP jako první svým klientům od 5 do 26 let nabízí celoroční bezplatné pojištění léčebných výloh v zahraničí.

Kompletní informace o Oborové zdravotní pojišťovně zaměstnanců bank, pojištěnec a stavebnictví (má číslo 207) a jejich programech lze nalézt v informačním zpravodaji OZP „BONUS INFO“, na internetových stránkách www.ozp.cz a všech pobočkách a expoziturách této zdravotní pojišťovny. Změna zdravotní pojišťovny je prakticky proveditelná s počátkem každého čtvrtletí roku.

Ing. Zlata Ludvíková

Sedmý den – rímejk.

Kvido Stepanek retails about the Jablonne's uprising on 5. and 6. May 1945 and what followed afterwards.

Když už jsem se vrhnul na používání anglických slov, zůstanu u tradice a použiji teď slovo další „rímejk“. Rímejk znají hlavně naše děti – tak například taková kapela Děda Mládek Illegal band si na rímejcích postavila velmi slušnou živnost. Další známý rímejk je například nový VW Brouk a mnoho a mnoho dalších. Rímejk se tedy dělá asi takhle: Vezmete, co už jednou existuje, protože jste přesvědčeni, že to bylo dobré a je potřeba se k tomu vrátit, přepracujete to a v novém kabátě uvedete na trh. Buď to dopadne dobře nebo je z toho propadák.

Tak jsem tedy nepozorovaně v minulém čísle vytvořil článkem „Kvido politikem“ rímejk článku „Předej grunt lepší, než jsi ho zdědil“. Dnešním článkem se vracím k článku „Sedmý den“ z čísla Velikonoce 2000. V příštím čísle bych chtěl navázat na článek „Nemám na tebe – vlastně mám na tebe spoustu času“, který vzbudil až nečekaný ohlas, a tak dále – bude-li Vaše čtenářská reakce kladná. Jak jste si asi všimli, ve snaze zlepšovat úroveň časopisu jsou v tomto a budou také v dalších číslech kupony na očeňování příspěvků, které Vás zaujaly a líbily se Vám.

Pokud si tedy vzpomínáte, popsal jsem v článku „Sedmý den“ cestu z Jablonného do Orlicek a po Jiráskově cestě nazpátek. Znalec místopisu, můj otec, mě po uveřejnění upozornil, že za komunistů zplundračená soška za Korejtkem nepatří svatému Janovi, ale svaté Anně. A také že tuto a další zmíněné sochy dal do Hradisek přemístit významný jablonský farář děkan Sokol, který se zasloužil, kromě mnoha jiného, o zlepšení starého i nového hřbitova. Děkan Sokol byl, jak se dalo očekávat, jablonskými komunisty řádně prošíkanován, po roce 1948 mu sebrali státní souhlas a z Jablonného jej vyhnali. To jsou věci jistě zajímavé a poučné. Cítil jsem ale, že bych se měl s časovým odstupem znovu vrátit k věci asi pro většinu z nás z článku nejzajímavější, to je k jablonskému povstání. Dal jsem za tím účelem dohromady čtyři prameny: Vyprávění pamětníků – především svého dědečka a babičky, knihu Jablonné nad Orlicí, diplomovou práci své sestry a knihu Emila Trojana Tak přísahali. Vydejme se tedy společně do Jablonného nad Orlicí v čase blížícího se konce 2. světové války...

Začátkem roku 1945 působí v okolí Jablonného partyzánská skupina. Jak se později ukáže, jedná se dokonce o několik skupin, které se jmenují Vlk, Suchý vrch, CH a další. Skupiny tvoří převážně uprchlí sovětští váleční zajatci a také několik místních mužů, kteří buď zmizeli během protektorátu do ilegality nebo působí ve skupinách tajně. Jejich činnost není velká, za největší akci se považuje vykojení německého obrněného vlaku. S blížícím se koncem války vzrůstá proviantní podpora jablonských občanů těmto skupinám. Na konci dubna dosáhla občas až komické demonstrativnosti, se kterou někteří nosili plné baťohy do suchovršíského lesa. Budilo to dojem, že si tak vytvářejí alibi pro očekávaný nový režim...

Kolem deváté ráno 5. května přijíždí do Jablonného linový autobus z Rychnova nad Kněžnou, proti všem očeká-

váním ozdobený trikolorami a československými vlajkami. V krátké době se na náměstí shromažďuje dav občanů, kteří se navzájem s velkým vzrušením informují o vysílání pražského rozhlasu. V Praze vypuklo otevřené povstání proti Němcům, Praha volá o pomoc! Jistě povstane celý národ! Není možné čekat tedy už ani minutu! Z davu se vyčleňuje asi 40 nejodvážnějších, kteří prošli vojenskou prezenční službou za první republiky a připravují se k útoku na starou školu a hostinec U Dubu, kde sídlí německá ozbrojená pohraniční stráž. (Hranice s německou říší je totiž v tuto chvíli na čáře: dnešní benzinka – rybník – brána do Hradisek). Útok, který podnikají, je nad očekávání úspěšný a německá posádka se po krátké přestřelce a zranění vrchního strážmistra Neumanna vzdává. Je to především zásluhou jejího velitele, hraběte Jürgena von Harling, který byl Čechům i dříve přátelsky nakloněn. K povstalcům se přidávají další jablonští mladí muži. Označují se páskami jako „Československé vojsko“. Počet bojovníků, vyzbrojených puškami, samopaly, kulomety, protiletadlovým kanónem a pancéřovými pěstmi, nyní podstatně převyšuje sto mužů. Ze suchovršíských lesů se dostávají partyzánské jednotky. Partyzán poručík Hýbl-Brodecký se ujímá velení povstání a své stanoviště umísťuje do cukrárny U Čamrů (dnešní Studio Byt). První velkopanský manýr partyzánů a jejich velitele bohužel předznamenává další průběh povstání.

Ve štábu U Čamrů se ihned hlásí ke službě povstání nejvyšší vojenské kapacity – armádní generál Ludvík Krejčí, hrdina mnoha bitev první světové války a zeť starosty Antonína Šlesingra, brigádní generál František Tallavania. Oba generálové jsou poručíkem Hýblem odmítnuti s poukazem na pomnichovskou kapitulaci. Nehledě na realnost nebo nerealnost osamělého odporu prvorepublikového Československa je tento argument nesmysl, protože vrchní velitel předmnichovské československé armády generál Krejčí byl naopak tím, kdo naléhal do posledního okamžiku na prezidenta Beneše, aby se Československo bránilo. Ještě po přijetí kapitulace žádal v říjnu 1938 parlament o vyslovení důvěry pro svoji vojenskou vládu, která by se Hitlerovi bránila. Důvěru ale nedostal a jako správný demokrat se o vojenský převrat nepokusil (ach, ty demokracie!). Hýbl-Brodecký nejlepšího vojáka arogantně odmítá, což vyvolává okamžitou roztržku s povstalcí – jablonskými převážně mladými muži. Ti naopak na předání velení povstání statečnému generálovi trvají. Nakonec povstalcí v zájmu udržení povstání partyzánům ustupují, což se později ale ukáže jako druhá velká chyba. Kolem poledne 5. května je rozhodnuto o budování barikád – zátarasů – zejména na státní silnici č. 11, ale také na silnicích od Těchonína a dalších vesnic. Okamžitě je tak zastaven postup německých jednotek na Prahu, kam je nyní stahuje velení stále poměrně dobře bojeschopné Schörnerovy armády. Protože spojená síla povstalců a partyzánů dosahuje už asi 200 mužů, nechce se prvním zastaveným německým jednotkám do boje. Teprve v pozdním odpoledni se nakupivší jednotky odhodlají k útoku na zátarasu u dnešní benzinky. Útok, vedený několika obrněnými vozidly, je však odražen a padne při něm několik německých vojáků. Na straně povstalců není naopak nikdo ani zraněn! Do večera potom pokračují přestřelky s útočícími jednotkami wehrmachtu.

První úspěšný bojový křest znamenitě zvýšil odhodlanost a náladu v Jablonném. Budování a zpevňování zátarasů pokračuje. Naproti státní silnici nad Vackovou valchou, odkud je očekáván nejsilnější útok, budují povstalci intenzivně těžký opevněný zákop.

Když májové odpoledne přecházelo pomalu ve večer, elektrizovala Jablonné další zpráva: Podle vysílání pražského rozhlasu se již objevily v Praze-Dejvicích první jednotky Patonovy armády! Na kulatém náměstí došlo k přestřelce mezi nimi a Němci! Je tedy jasné, uvažovali jablonští, že když dokázali Američané prorazit od poledne do večera z Plzně až do Prahy, nemůže být jinak, než že zítra budou v Jablonném!

Protože informace měly nyní cenu zlata, poslouchala se v Jablonném všechna vysílání, která bylo lze zachytit. Berlín byl v té době sice již obsazen sovětskými vojsky, ale německý nacistický rozhlas stále vysílal ze „svobodné“ zóny ve Šlesvicku-Holštýnsku. Na dlouhých vlnách byl dobře slyšitelný i v Jablonném. Před půlnocí hodnotil hlasatel vojenskou situaci v Čechách takto: „V Protektorátu Čechy a Morava byl dnes celkem klid. Bojovalo se pouze v Praze, v Holicích v Čechách a v malém horském městečku Jablonné nad Orlicí. Povstání v Jablonném nad Orlicí bylo večer německými vojsky potlačeno!“ Poslední věta byla samozřejmě lež a jablonské velmi popudila. Mrzelo je také, že z celého protektorátu šlo „do toho“ s Prahou pouze Jablonné a nedaleké Holice v Čechách.

Večer se povstalci rozdělili na dvě směny, noční a denní. Květnová noc byla vlahá, na toto období roku příliš teplá a málokdo z obyvatel dokázal pořádně usnout. V dnešním Filipinu, které leželo těsně za frontovou linií, připravovala Věrka, dcera majitele pana Lády Filipa, pro svoji nevidanou krásu povstalci přezdívaná Miss Orl, obvazy a desinfekci pro nadcházející den, o kterém tušili, že bude dnem rozhodujícím. O půlnoci vyložila tarotové karty, ze kterých jasně vyplynulo, že zítra v poledne dorazí k Jablonnému významná vojenská jednotka. V souvislosti s Američany v Dejvicích mysleli povstalci ne jinak, než že to bude čelní jednotka americké armády. A mnozí z nich se již těšili, že si zítra podají ruku se statečným generálem Patonem, o kterém bylo známo, že vždy postupoval v prvních řadách svých vojáků.

Tak uběhl ve vzrušených očekáváních také zbytek noci. Na úsvitu provedla Luftwaffe letecký průzkum na městečkem. Bylo zřejmé, že velení Schörnerovy armády příkládá situaci v Jablonném mimořádný význam, neboť postup nacistických vojsk na Prahu byl od spuštění zátarasů zcela přerušen, v této chvíli již po téměř 24 hodin. Povstalci sice disponovali protileteckým kanonem, ze kterého na letadlo stříleli, ale německé letecké eso se jim sundat z oblohy nepodařilo.

Denní směna vystřídala noční, ale někteří z povstalců, jako třeba můj strýc, si vzali směny hned dvě za sebou a zůstali v bojových postaveních. V neděli dopoledne dorazila k městu další početná jednotka wehrmachtu a po vyjednávání dosáhli povstalci znovu velkého úspěchu – jednotka složila zbraně s výjimkou důstojnických pistolí. Za to jí byl povolen průjezd městem na Západ.

Slunce již stálo vysoko na obloze a povstalci se ohlíželi, brzo-li jim přinesou jejich matky, sestry nebo dívky z Jablonného oběd. Tu se na motocyklu přičítala hlídka, včera

vyslaná k čenkovskému kříži. „Na Jablonné postupuje od Červené vody obrněná jednotka v síle nejméně jednoho praporu! Vzhledem k její rychlosti očekávejte útok do půlhodiny!“ Druhý z hlídky pokračoval v cestě se zprávou do štábu povstání U Čamrů. Byla spuštěna siréna na Sokolovně – znamená pro noční směnu: Ohrožení! Okamžitě nastupte! Na jídlo nebylo náhle ani pomyslení. Povstalci se rychle rozmísťovali na svá stanoviště, znovu zkoušeli zásobníky a kontrolovali zamaskování.

Můj strýc si vzal dědečkův dalekohled a netrpělivě zadíval k přednímu okraji jablonských domků. Kde jen mohou být? Noční směna tu ještě být nemůže, ale kde vězí ti partyzáni? „Vezmi si, Jožko, kolo a fič na náměstí, ať si pospíš! A vrať zpátky ženy, který by sem snad šly!“ Uběhlo snad jen pět minut a dentista Jožka Gruss se přičítal zpátky úplně bez dechu: „U Čamrů nikdo není, celé náměstí je prázdné! Partyzáni utekli! Nechali tam i tank! Jsme sami!“

Situace je nyní na pováženu. Celá obrana Jablonného teď bez partyzánů a bez noční směny čítá asi čtyřicet až padesát mužů s lehkými zbraněmi. Ti stojí proti obrněné, počtem i výzbrojí několikanásobně silnější jednotce. Jednotka jsou navíc SS, známí svými bojovými zkušenostmi a pověstí fanatismem. Na dlouhé rozmýšlení není čas. Utéci jako partyzáni a ponechat Jablonné napospas nepříteli? To není ani myslitelné! „Střílejte krátkými dávkami. Pancrfausty až na jistotu!“ stačil ještě zavelet můj strýc, který jako nejvyšší šarže na vojně a hlavně pro svoji přátelskou a veselou povahu byl mezi povstalci neoficiální autoritou.

Po horizontu se již blížila jednotka složená z tanků a obrněných haklů. Oddělily se z ní šest tanků. Dva vyrážejí proti zátarasu na státní silnici, čtyři se stočily stranou a zahájily palbu proti zákopu. Rozmístění povstalců je Němcům v důsledku ranního leteckého průzkumu dobře známo. Z barikády i ze zákopu jim odpověděla střelba z ručních zbraní. Po několika zásazích tankovými granáty začaly z barikády létat kusy materiálu na všechny strany. „Tohle nemůžou kluci dlouho vydržet!“, napadlo povstalce v zákopu. „Kdyby aspoň ty tanky přijely na dostřel pancrfaustů!“ Jenže na to byli esesáci příliš zkušení. Asi po čtvrt hodině prudké přestřelky se barikáda odmlčela. Všechny tanky se nyní obracejí proti zákopu. Tanky, hakly a za nimi pěchota začínají postupovat po kopci Amerika dolů. Situace hrozí skončit vojenskou katastrofou.

V poslední chvíli se ozve z hloubi Benátek střelba. „Noční směna se vrací!“, zaradovali se povstalci v zákopu. Rádost ale netrvala dlouho. Vyháněk a Václav Filip jsou ranění a střelba z Benátek ustává. Poté, co je smrtelně zraněn můj strýc, část povstalců ustupuje pod palbou do Hradisek a část pokračuje v odporu ze sklepa Vackovy valchy, který se jim ale zanedlouho stane pastí. Esesáci opanovávají asi po čtyřicetiminutové bitvě bojiště.

Do městečka, kde se mohou skrývat další ozbrojení povstalci se jim ale nechce, a tak pokračují ve střelbě z dálky, která je pro Jablonné ničivá. Je zasažena škola, kostel a Vackova vila. Domky kolem Filipina začínají hořet. Je nutné jednat. Jako parlamentáři se hlásí strážmistr Šichtr a učitel Ludvík Markl. Na partyzány opuštěný tank připevňují bílou vlajku a vyrážejí s ním „na frontu“, k Filipinu, s jasným poselstvím pro Němce: Válka stejně brzy skončí, všichni se vzdejte! SS jsou ale tvrdším oříškem, než před-

tím wehrmacht. Ponechávají si Šichtra jako rukojmí a po Marklovi vzkazují jablonským: „Válka ještě neskončila, válka teprve začne! Vzdát se musíte vy, banditi! Do jedné hodiny složí městečko zbraně, povstalci propustí všechny zajaté německé vojáky. Protože v boji padli 4 vojáci SS, bude za každého z nich zastřeleno 50 občanů, celkem tedy 200 Jabloňáků. Jinak srovnáme se zemí to vosí hnízdo celé!“ Markl běží poklusem vyřídit ultimátum esesáků a za žádnou cenu už se nechce vrátit s odpovědí.

Na řadu přichází civilní velitel povstání, předseda revolučního národního výboru Ludvík Chlumský, jinak rozvázný šéfúčetní firmy Isolit. Dostavuje se pod bílou vlajkou se svým zajatcem, poručíkem hrabětem von Harlingem do Vackovy valchy. S vydatnou Harlingovou pomocí dosahují po dovedném vyjednávání v podstatě podobného stavu, kterého dosáhne zítra Česká národní rada v Praze: Odstraní se zátarasy a všem Němcům včetně zajatých bude umožněn volný průjezd na Západ. Za to nebude nikdo zastřelen a Jablonné nebude vypáleno!

Tak skončila pro tuto chvíli bitva o Jablonné. Na rozdíl od každoročních římejků „Cihelna 1938 – bitva, ke které se schylovalo“, k této bitvě skutečně došlo. Stála na české straně životy čtyř statečných. Padli v ní Quido Štěpánek, Stanislav Černošous, Josef Macháček, Ladislav Netušil a další byli zraněni. Dále padlo snad deset až dvacet německých vojáků, přesný počet se nepodařilo zjistit.

Co dále následovalo, není příliš lichotivé pro naši českou povahu:

– jablonský obvodní lékař Dr. Hrdina odmítl raněné povstalce ošetřit s poukazem na platné protektorátní zákony (jak hodně mi to připomíná dnešní soudy s bývalými estébáky, kteří přece také šikanovali podle tehdy platných zákonů). I otrlí esesáci se tomu po uzavření příměří podivovali a nazvali ho horší než Hotentot, což byla při jejich rasistickém smýšlení nejhorší nálepka. Provizorní obvazště potom otevřel ve staré škole narychlo povoláný Dr. Lněnička .

– Po zbytek 6. května až do 9. května ráno se partyzáni v čele s Hýblem-Brodeckým skrývali. Jak praví jablonská kronika, kterou ovšem psali Ti, kteří přežili, ustoupili před přesilou do lesů a chystali tam další odboj. Po místních vesnicích, hlavně v Sobkovicích, v Líšnici a v Nekoři, se ale ještě léta po válce vyprávělo, jak se tam schovávali a to dokonce v kozích, ba i v prasečích chlívcích. Do města „slavně vstoupili“ až dopoledne 9. května, po příjezdu Rusů. Hýbl-Brodecký se bezprostředně potom ujal „lidových soudů“ nad Němci – z větší části bezmocnými ženami, dětmi a starci, které se konaly v okolí (naštěstí ne v Jablonném). Nejhorší se odehrávaly v Lanškrouně, v Těchoníně, v Mladkově a v Králíkách. Písemné dokumenty o tomto řádění zbabělců, sraňů a úchylů je hrozné být jenom číst. Za všechny uvedu krátkou citaci z časopisu Týden, ročník 1994 o jednom jediném takovém soudu v Lanškrouně: „...*Během velmi krátké doby sehnali do houfu před krovavý tribunál mnoho set německých mužů včetně větších a nemocných, rovněž z okolních vesnic, přirozeně i ty vězněné. Již cestou na náměstí bylo mnoho z nich zraněno... Žádná z 24 obětí nebyla pouze oběšena nebo zastřelena.*“

Smrt byla po několikahodinovém týrání už jen završením a často vysvozením. Na většinu ‚odsouzených‘ Němců někdo předtím ukázal. Po celou dobu, ať před rozsudky či po nich, mohl každý Čech Němcům podle své libosti ubližovat.

Češi chtěli vidět do krve rozbité hlavy, rozdrásaná těla, potlučenou kůži a krev. Část takto zřízených Němců se musela sama odploužit do věznic. Později byli v celách ponecháváni nazí, aby se žádný nemohl oběsit. Přesto si v Lanškrouně vzalo život více než 150 osob, ať individuálně, anebo po celých rodinách.“ Dodám k tomu, že jiné písemné záznamy a svědectví jsou ještě daleko otrěsnější. Bestialita a naprostá nezákonnost tohoto řádění byla později potvrzena různými českými orgány. Některá jména účastníků zvěrstev jsou dosud známa. Dnes jsou již ale vesměs mrtvi a nechci je s ohledem na pozůstalé uvádět.

– Hrabě von Harling, který dostal od revolučního národního výboru čtyřjazyčné potvrzení o podílu na záchraně Jablonného, byl 9. května krutě zmlácen a ztýrán náhle se objevivšími „revolučními hrdiny“ v Letohradě. Poté skončil v ruském zajetí zřejmě na Sibiři. Jeho další osudy nejsou známy.

– Ludvík Chlumský byl komunisty po celý život šikanován. V roce 1958 byl vyhozen z úctárny závodu Isolit s odůvodněním, že by mohl donášet hospodářské výsledky třídnímu nepříteli.

– armádní generál Ludvík Krejčí byl komunisty degradován na vojína, byla mu sebrána penze a byl přinucen pracovat jako pomocný dělník v tehdejší Dřevotexu. Dobře si ho pamatuji z dětských let, kdy mne vozil na elektrické ještěrce po Jablonném. Zemřel v nemocnici v Ústí nad Orlicí v roce 1972 v naprostém zapomenutí.

– brigádní generál František Tallavania byl rovněž degradován a propuštěn z armády

– osudy partyzánů byly převážně smutné. Legendární výprachtický partyzán Hrabáček, pozdější první poválečný předseda ONV, byl komunisty odsouzen na 22 let žaláře za protikomunistickou činnost a jeho syn emigroval přes nenáviděné Německo do Francie. Velitel královéhradecké partyzánské divize, která odstartovala jablonské povstání, Jan Ptáčník-Václavík (majitel likérky Kord) byl degradován a odsouzen k čtyřletému žaláři

– Hýbl-Brodecký zemřel v roce 1953 údajně sebevraždou. Přes jeho servilnost a podlézavost k rodné KSČ ji zřejmě zinscenovala StB, neboť se v jeho těle našly hned 3 kulky. Mnozí partyzáni si v padesátých letech s hrůzou uvědomili, že pravá partyzánská válka začala teprve 9. května 1945.

Bylo by ještě mnoho dalších takových zastavení...

A tak každý rok 5. května večer vezmu sedm kytic a vydám se s dětmi po okružní cestě. Čtyři padlým povstalcům, jednu bezejmennému sovětskému zajatci na náměstí, jednu na hřbitov a jednu k hřbitovní zdi, kde jsou nekřesťansky zahrabáni němečtí vojáci. Když děti teprve rozum braly, ptávaly se mě: „A tati, a proč dáváme kytku taky Němcům?“ „Protože jsme LIDI!“, odpovídal jsem a ony mě k mé velké radosti brzy pochopily.

Ing. Quido Štěpánek

Ekologická havárie

Dne 11. 3. 2002 došlo po 16. hodině ke zjištění znečištění toku Tiché Orlice a k nahlášení této ekologické havárie příslušným orgánům. Po provedeném průzkumu bylo zjištěno, že znečištění vychází z výtoku dešťové kanalizace naší firmy. K likvidaci havárie byly povolány hasičské sbory z okolí. Tyto jednotky instalovaly nornou stěnu u jezu pod mostem silnice č.11. Další norná stěna byla instalována našimi zaměstnanci u výtoku z kanalizace. Uniklé množství oleje nepřesáhlo jeden litr. Příčinou úniku oleje byl pravděpodobně nesprávný postup při čištění lapolu, které bylo prováděno dne 7. 3. 2002. Zásah hasičů byl ukončen již před dvacátou hodinou večerní.

Následující den provedla místní šetřící zástupkyně ČIŽP. Po podrobné prohlídce zhodnotila havárii jako krátkodobou, s minimálním dopadem na životní prostředí. Opatření provedená naší firmou v průběhu havárie hodnotí jako účinná. Na základě těchto zjištění a po projednání na oblastním inspektorátu v Hradci Králové, bylo

správně řízení ve věci udělení finanční pokuty s naší firmou zastaveno.

Tato havárie byla pro naši firmu velice nepříjemná a poškodila její dobré jméno. Aby se podobná havárie neopakovala byly provedena řada nápravných opatření. Ihned bylo provedeno vyčerpání celého lapolu, jeho důkladné vyčištění a propláchnutí celé kanalizace. Okamžitě byly zpřísněny podmínky pro manipulaci s oleji a likvidaci směsí voda s olejem. Vedoucí jednotlivých středisek proškoli opakovaně všechny pracovníky, tak aby byla vyloučena možnost další havárie. Následovat budou další technická opatření. Lapol bude modernizován a doplněn o další stupeň čištění. Na výtoku z kanalizace bude instalována pevná norná stěna a budou zavedeny pravidelné kontroly kvality vypouštěných vod. Pro čištění vody s olejem pocházející z lisovny bude nakoupeno nové zařízení.

Technická řešení jsou ale jen jedna věc. Vliv lidského faktoru neodstraní. Proto vás všechny žádám. Respektujte příkazy nadřízených, dodržujte technologické postupy a řiďte se pravidly pro manipulaci se závadnými látkami.

Mgr. Kodytek

Z deníku

Krystyna Chladkova wrote a poem on saving of materials.

V pytli leží granule,
smutně, sklesle, nehnutě,
vzpomíná na kolegyně,
chtěla by mít perutě.

Perutky snad proto, aby
mohla shlédnout širý svět,

dříve, než se na plastovém
dílci bude podílet.

Jak se to však přihodilo,
že zůstala na dně stát?
To ten hmotář nepořádný
zapomněl ji vysypat.

Přemítá dál o osudu,
raději už nechce žít,
větší horor ani Hitchcock
nemohl by vymyslet.

Náhle pytel plastický
silné paže uchopí,

granule se celá chvěje,
„Bože, jen ne do smetí!“

S hrůzou v očích
z posledních sil
škrábe se ven z vězení,
ulpí kdesi na žvýkačce,
na dřevěném ložení.

EUR paleta o granulí
nejeví moc velký zájem
těší se na horký slunce,
jede za italským rájem.

V subtropickém podnebí
granule je šťastná,
a tak končí i náš příběh,
tahle báseň scestná.

*Báseň věnuji svým milým
spolupracovníkům z lisovny
(oni vědí, o koho jde).
Krystyna Chladková*

Moudrosti slavných

„Když pracujete, nestyďte se říci lidem, kteří Vám překážejí, že překážejí.“

(John Lennon)

„Lepší je zapálit třeba jen jednu svíčku, než proklínat tmu.“

(Konfucius)

„O mnohé věci se nepokoušíme ne proto, že jsou těžké, ale těžké jsou proto, že se o ně nepokoušíme.“

(Seneca)

„Jsou lidé, kteří mají tak málo odvahy něco tvrdit, že se neodvažují říci, že vane chladný vítr, ať jej jakkoli pociťují, dokud předtím neslyšeli, že to řekli jiní lidé.“

(Georg Christoph Lichtenberg)

„Stále naříkáme, že máme málo času, ale žijeme tak, jako bychom ho měli nazbyt.“

(Marcus Tullius Cicero)

„Tři základní věci jsou potřebné k dosažení něčeho cenného: tvrdá práce, vytrvalost a zdravý rozum.“

(Thomas Alva Edison)

„Schopný tvoří, neschopný poučuje.“

(George Bernard Shaw)

„Chytrý napadne špatný názor, hloupý jeho autora.“

(Kurt Tackmann)

„Udělejte co můžete, s tím co máte, tam kde jste.“

(Theodore Roosevelt)

„Banalita má vždy obrovský aplaus. Všech spolutvůrců.“

(Stanislaw Jerzy Lec)

Martin Šlesinger

Tento časopis vydává firma Isolit-Bravo, spol. s r. o. pro své zaměstnance a jejich rodinné příslušníky.

Distribuce probíhá zdarma uvnitř výrobního závodu.

Do občasníku může přispět kdokoli ze zaměstnanců a na jakékoli téma.

Vedení firmy si vyhrazuje právo stylisticky upravit text článků, případně odmítnout články, které odporují dobrým mravům, zákonům ČR, nebo poškozují pověst firmy.

Příspěvky předávejte, nejlépe ve formátu .TXT, .RTF nebo .DOC, pomocí e-mailu na adresu pin@isolit-bravo.cz.

Význam olivovníku ilustruje i známé platidlo z časů antiky – tetradrachem,... (dokončení v tajence)

	Náladě k odní (hráči)	1. díl tajenky	Schranka zrakoplo	Ústřední síť	Značka arba	Evat		Robovat	Prádě rafiná	Obchodní akademie	Pudkat		Uhlé lepido	3. díl tajenky	Evropský jazyk			
Asijský dvacíť osl						Feta						SPZ Kolč- venkova						
Radio- lokatory						Shale- speniv ká- Han						Syrovce Abraháma Rechté zajenka						
Bazilka druhá					Plátno Čalounka					Husný lobot (yde [zast.]								
Hlta				Latinskome- rický rohá- Kor				Východo- ařičan Česká armáda										
Inocly hece Muzara			4. díl tajenky Fyk										Vyoká šala Euzboit roho					
Ohřezí						Indonéské síť						Červený Inim I Herka lang I						
	Uřezí Zací nástra									Náklad (esperant.)								
Mohký boas														Trykylík Náep				
Odělný závod			Pobersk Kroton											Važcho prázka				
Podstavec														Oddělení netopocic Pomstní Inha			Nahoc	Maak
Byjoká svěd síť hudební skupina						Jmeno de Vegy	Škodlivý moř	SPZ Pehlénova	Tuka Papoušek									
	Červený lang I Asijský osl					Leponec						Poučení Křtený velbloud						
Kloudek (hráči)						Wynckl kál ell Skat						Lotyšský šachista 2. díl tajenky						
Značka aspir- zářivky			Zářivková síť Povětřná nádržka					Ben Málík Převát						SPZ Mělníka Záhrobi				
Sbírkový kazach				Předek Značka líha					Pomníkovec Ono [angl.]									
Jelík						Výpravný bánek						Foukat			Pomůcka Got, roaric, Svohl, Tasi, trovi			
Puše						Gepard						Duh pepel						

Znění tajenky je:

Vyluštil Pracoviště

Odpovědi vřazujte do schránky připravené na vrátnici do 10. 4. Losování proběhne 12. 4. 2002.

Ceny pro správné luštitelk křížovky:

1. Bravoska 1B
2. Bateriová svítlna se zářivkou
3. Bateriová svítlna
4. Bateriová svítlna ke klíčům
5. Podnos

Jarní výprodej firemní prodejny BRAVO Jablonné n. O. od 1. 3. do 30. 4. 2002

Výrobek	MC nyní	MC pův.
Pračka ROMO ZERO WATT 833/4 kg, 800 ot./min.	13 900,-	17 990,-
Pračka GORENJE WA 513/5 kg, 500 ot./min.	9 900,-	12 900,-
Pračka ROMO R 108/5 kg, 800 ot./min.	9 900,-	12 990,-
Pračka ROMO 0640 1RT/5 kg, 1000 ot./min., vrchní plnění.	12 900,-	16 910,-
Pračka ZANUSSI TL 1083 CV/5 kg, 1000 ot./min., vrchní plnění.	12 900,-	16 790,-
Pračka WHIRLPOOL FL 242-400/ 5 kg, 400 ot./min.	7 400,-	9 290,-
Chladnička KOMBI WHIRLPOOL/3 šuplíky, jednodvokompresorová chladnička 195 l, mrazák 100 l	14 800,-	18 490,-
Chladnička THOMSON CALEX ART 826/2 šuplíky, jednodvokompresorová chladnička 212 l, mrazák 67 l	13 400,-	16 680,-
Sporák MORA 3170 elektr. varné desky, pečení, rozmrazování, sterilování, sušení, grilování	7 800,-	9 999,-
Vysavač AQUA VAC na suchý i tekutý odpad, záruka 18 měsíců, max. 1300 W	5 900,-	7 400,-
Vysavač AEG - VAMPÝR max. 1200 W	3 000,-	4 240,-
Vysavač ZELMER - VODNÍK max. 1500 W, odpad do papír. filtrač. sáčku nebo do vody	5 500,-	6 990,-
Video PANASONIC VHS PAL - 4hlavý, super drive, manuální nahrávání, časové nahrávání, obrazový display, show view, ovládání TV/VCR, PDC/VPS, záruka 24 měsíců.	12 900,-	16 690,-
Radiomagnetofon PANASONIC-RX-FS 440	2 100,-	2 670,-
Radiomagnetofon PANASONIC-RX-FT 570	2 800,-	3 600,-

Prodejní doba:

Pondělí-pátek	8.00-12.00 hod.	12.30-17.00 hod.
Sobota	8.00-11.00 hod.	_____

Ke každému nákupu z této nabídky v ceně nad 9 000 Kč rychlovarná konvice zdarma!!!

Soutěž o nejlepší článek.

Competition on the best article of the issue.

Vedení firmy vyhláší soutěž o nejlepší článek v tomto čísle občasníku.

Nejlepší autor bude odměněn hodnotnou cenou - kávomlýnkem.

Zkrátka nepřijdou ani hodnotitelé. Tři vylosovaní obdrží praktické bateriové svítilny.

Hodnocení se účastní každý zaměstnanec, který do 10. 3. vhodí anketní lístek do schránky na vrátnici.

Pomozte prosím svým názorem zlepšit náš firemní občasník.

Anketní lístek

V tomto čísle se mi nejvíce líbil článek s názvem

od autora

V dalším čísle bych se rád dočetl o (navrhněte téma nebo konkrétní problematiku)

.....

Jméno Pracoviště